

SUNDHEDSSTYRELSEN

TrygFonden

Odsherred

Silkeborg

Gentofte

Sorø

Aalborg

Temadag om Fælles om ungelivet

29. September 2022
Odense

Formål med temadagen

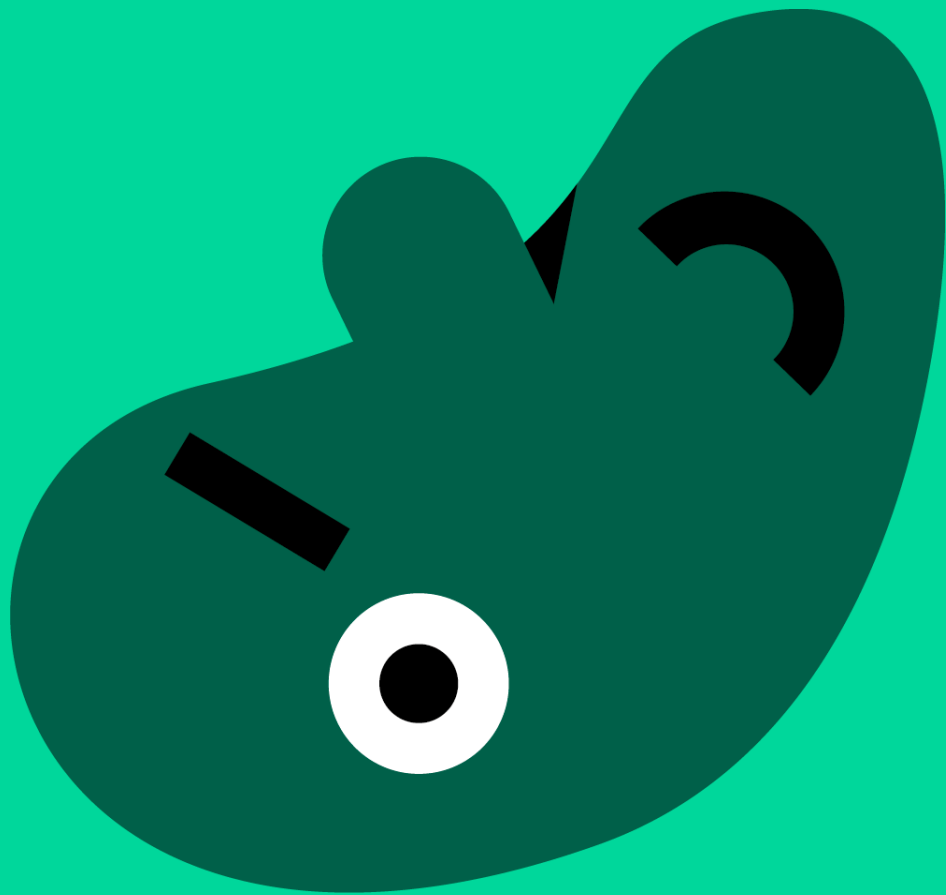
Det overordnede formål med temadagene er at udbrede viden og erfaringer fra Fælles om ungelivet til andre kommuner.

Kommunerne skal kunne tage inspiration/redskaber med til styrke rusmiddelforebyggelsen i egen kommune, og samtidig give inspiration og sparring tilbage til projektets pilotkommuner.

Danne netværk på tværs af kommunerne om rusmiddelforebyggelsen målrette børn og unge

Deltagende kommunerne skal have viden om Fou-programmet og der er fokus på følgende indholdselementer:

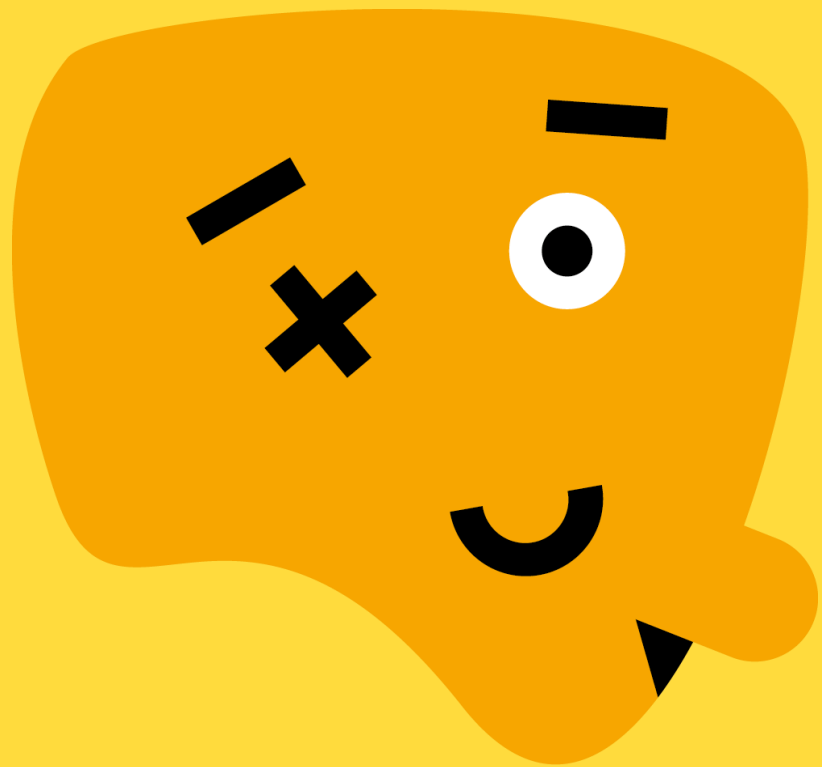
- Organisering af indsatsen
- Datadrevet styring
- Forældre involvering

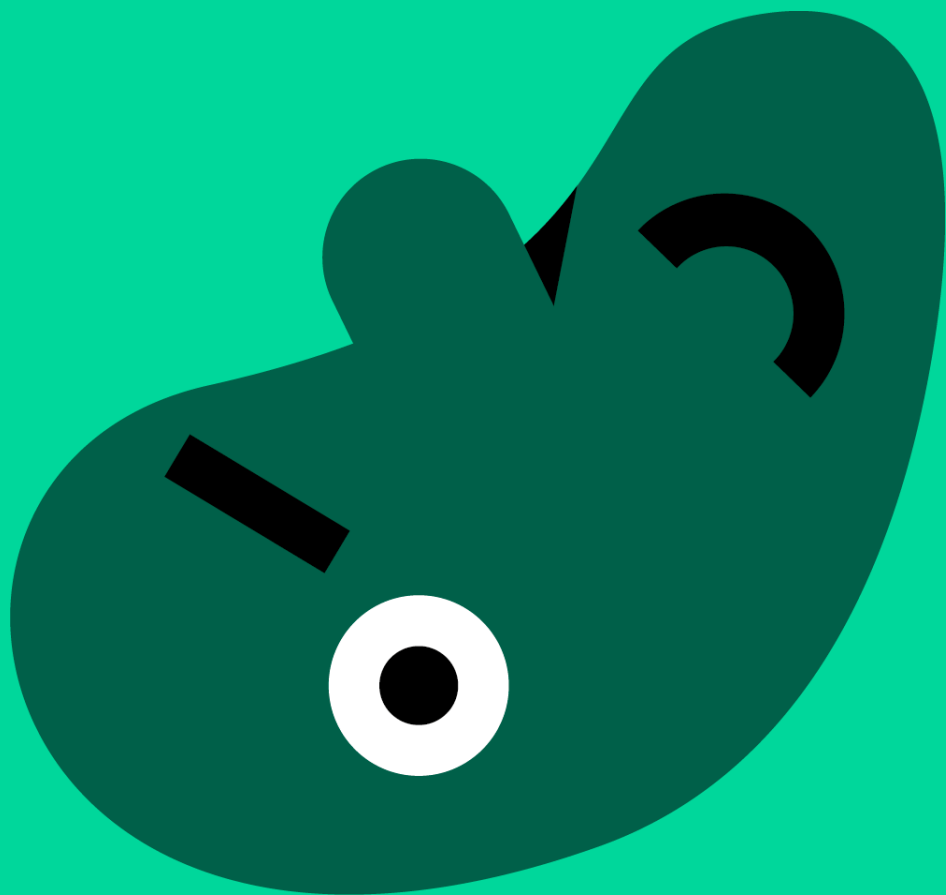
Program for dagen

9.00-9.30	Morgenbolle og kaffe
9.30-9.50	Velkomst og introduktion til dagen <i>v. Eva M. Burchard, KL</i>
9.50-10.30	Fælles om ungelivet - bag om programmet <i>v. Maria Koch Abel, programleder for Fælles om ungelivet, Sundhedsstyrelsen</i>
	Pause
10.45-11.15	Erfaringsudveksling mellem deltagere - Hvordan arbejder I med rusmiddelforebyggelsen i egen kommune <i>Faciliteret af Eva M. Burchard, Center for forebyggelse i praksis, KL</i>
	Kort pause
11.20-12.00	Organisering og forankring af Fælles om ungelivet <i>Faglige oplæg og fælles drøftelse v. 2 pilotkommuner</i>
12.00-12.45	Frokost og netværk
12.45-13.30	Datadrevet indsats i Fælles om ungelivet <i>Fagligt oplæg og fælles drøftelse v. 2 pilotkommuner</i>
	Pause, kaffe og frugt
13.45-14.30	Involvering af forældre i Fælles om ungelivet <i>Faglige oplæg og fælles drøftelse v. 2 pilotkommuner v. 2 pilotkommuner</i>
14.30-14.50	Gruppedrøftelser- udvikling af indsatsen i egen kommune <i>Faciliteret af Eva M. Burchard, Center for forebyggelse i praksis, KL</i>
14.45-15.00	Opsamling og afrunding

Hvem har vi i rummet?

Fælles om ungelivet - bag om programmet

v. Maria Koch Abel, programleder for Fælles om ungelivet, Sundhedsstyrelsen

SUNDHEDSSTYRELSEN

TrygFonden

Odsherred

Silkeborg

Gentofte

Sorø

Aalborg

Fælles om ungelivet

September 2022

Temadag om Fælles om ungelivet

Maria Koch Aabel, programleder

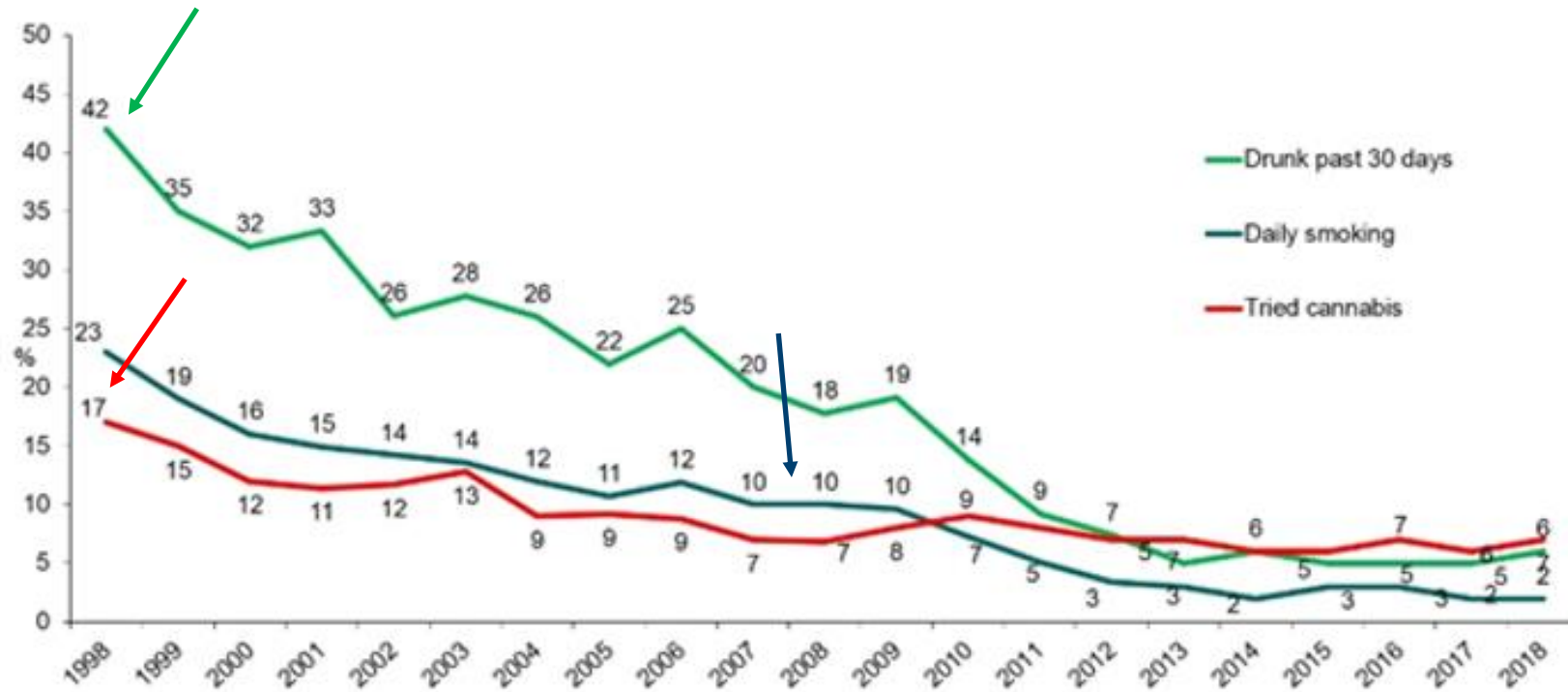

Afsættet

- **Ungdommen er en afgørende fase i livet.** Det er her vores viden, færdigheder og vaner etableres og bliver udslagsgivende for vores livschancer.
- **Danske unges brug af rusmidler er højt** – særligt brugen af alkohol. Et tidligt og højt forbrug af alkohol, rygning samt brug af stoffer kan have alvorlige konsekvenser på både kort og lang sigt.

Positive development over 20 years (10th grade students)

Substance use in Iceland 1997-2018

<https://planetyouth.org/>

Danske 15-16 årige:
(ESPAD 2019) :

40% har været fulde inden
for de sidste 30 dage

17% har prøvet hash

10% ryger dagligt

Laveste aldersgrænse for køb af alkohol i detailhandlen eller på udskænkingssteder i medlemslandene i WHO's europæiske region (5).

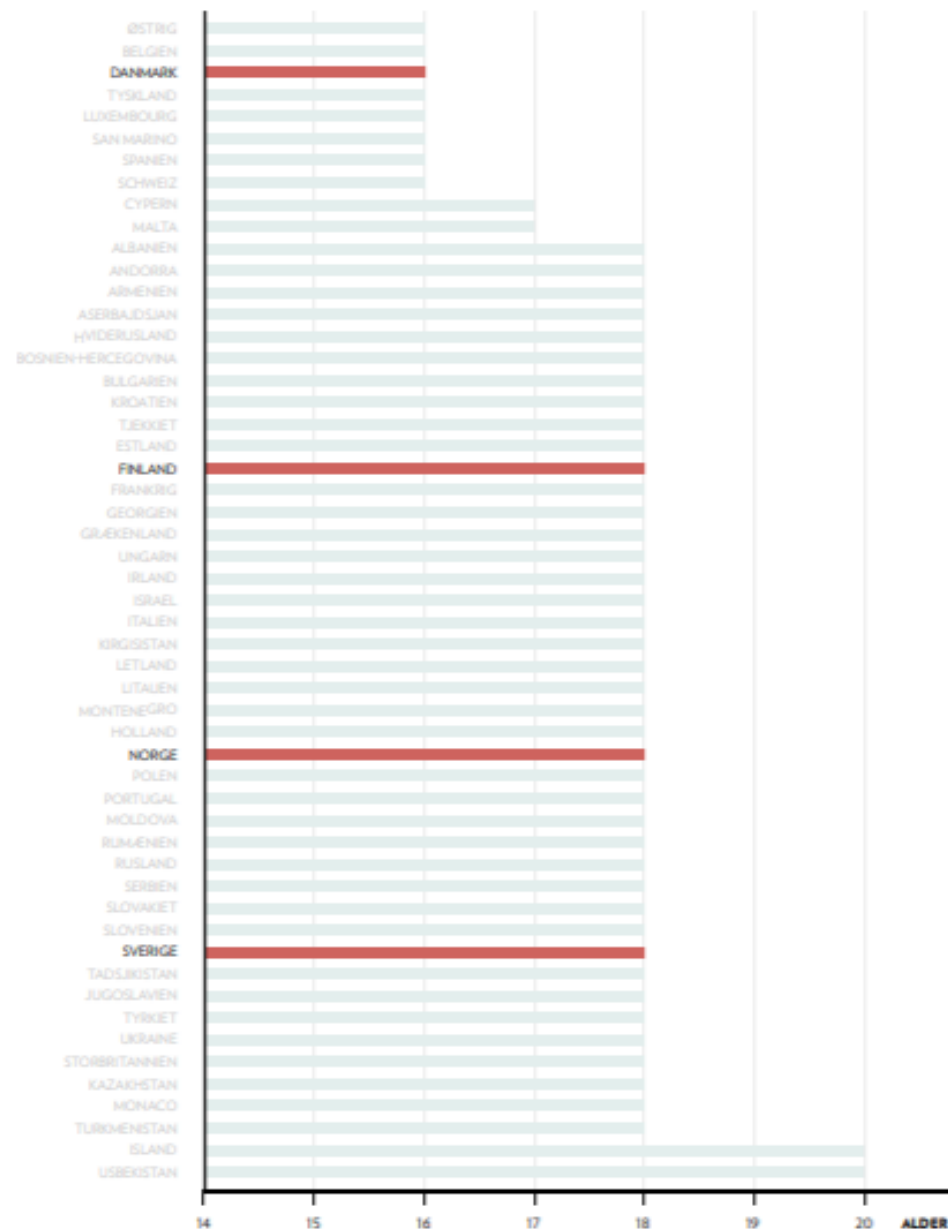

Diagram viser:
Laveste aldersgrænse for køb af alkohol i detailhandlen eller på udskænkingssteder i WHO's medlemslande i den europæiske region.

(WHO 2017)

Score (0-100, hvor en højere score udtrykker lavere tilgængelighed) for tilgængeligheden af alkohol i 30 europæiske lande vurderet ud fra seks spørgsmål om tiltag, som er vægtet i forhold til effekten af de pågældende tiltag (5, 21).

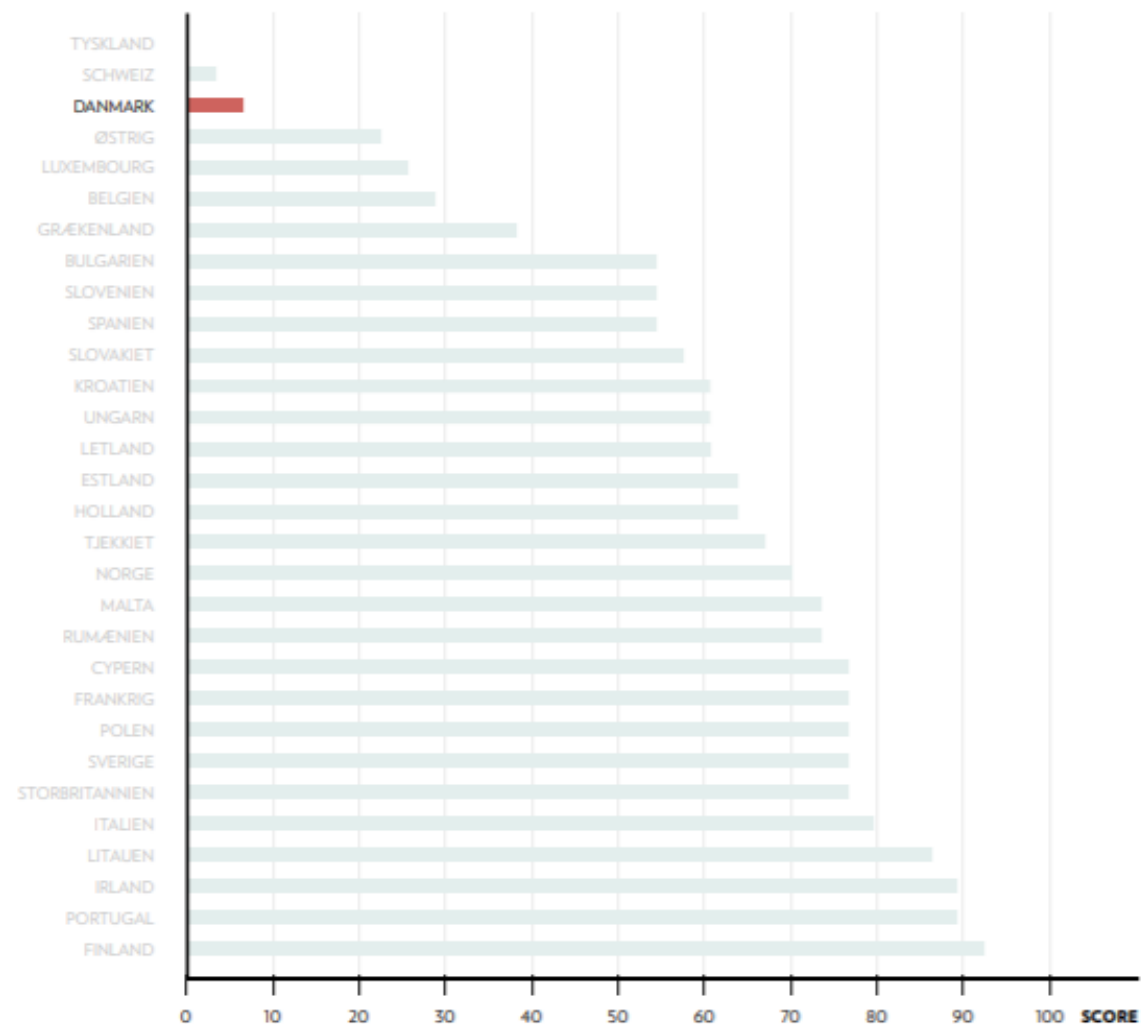

Diagram viser:
Tilgængelighed af alkohol i
30 europæiske lande.
Jo højere score jo lavere
tilgængelighed.

(WHO 2017)

10-4

Sundhedsstyrelsens anbefalinger om alkohol

Intet alkoholforbrug er risikofrit for dit helbred

Er du 18 år eller over?

- Højest 10 genstande om ugen
- Højest 4 genstande på samme dag

Er du under 18 år?

- Lad være med at drikke alkohol

Er du gravid, eller prøver du at blive det?

- Lad være med at drikke alkohol

Ammer du?

- Vær forsigtig med at drikke alkohol

Fælles om ungelivet

Målsætning:

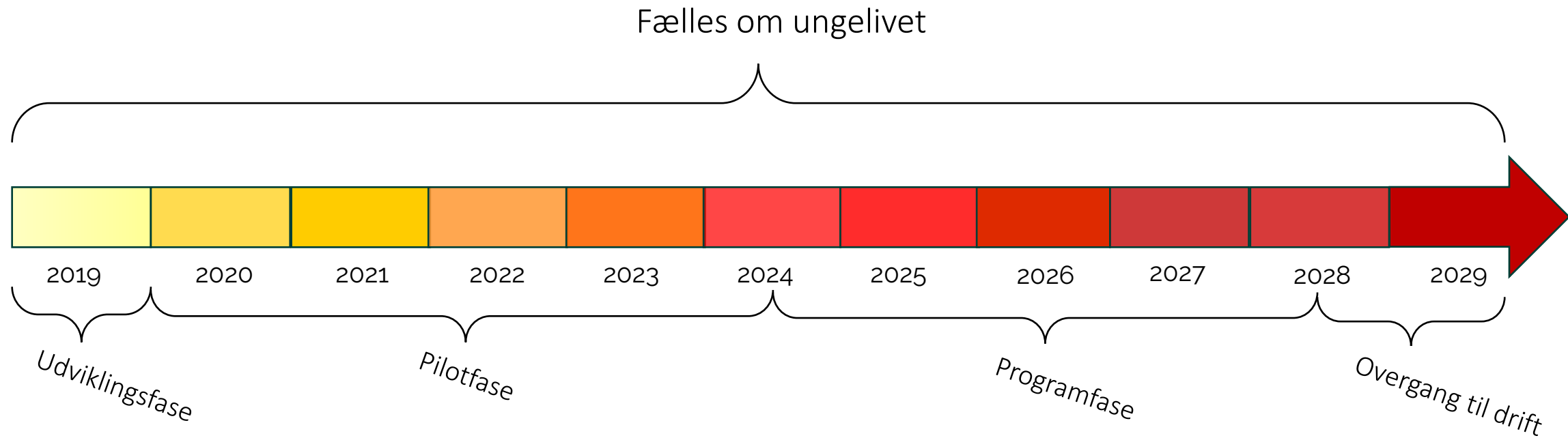
At flere unge lever et frit ungdomsliv, hvor både forældre og lokalsamfund aktivt bidrager til at rammerne omkring de unge opmuntrer til et reduceret alkoholforbrug og beskytter mod brug af tobak og andre rusmidler.

Målgruppe:

Unge i alderen 13-18 år.

TIDSLINJE over processens faser

Grundpiller i Fælles om ungelivet

- Datadreven indsats
- Beskyttende faktorer
- Ansvaret ligger hos de voksne

Beskyttende faktorer

Forældre

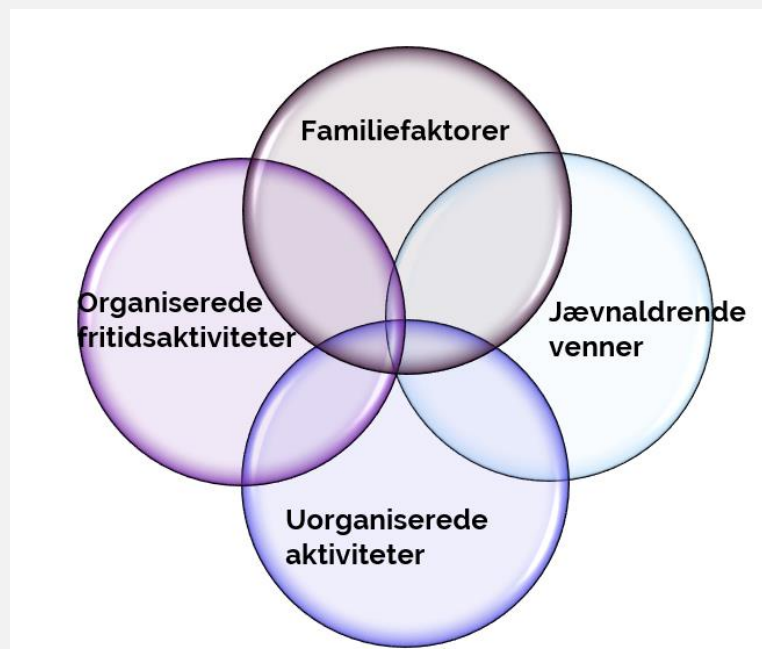
- Tid tilbragt sammen
- God kommunikation
- Involvering i venner
- Sætte grænser
- Rollemodeller

Venner

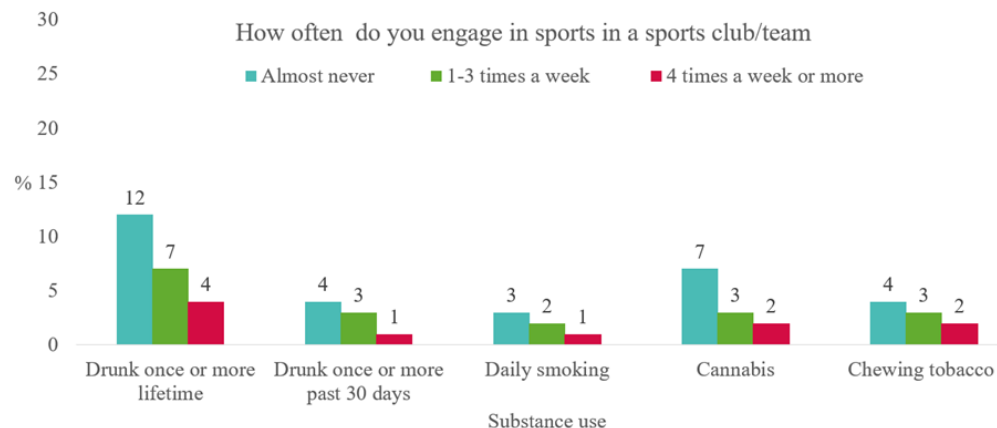
- Fælleskaber uden rusmidler
- Sociale normer
- Rollemodeller

Fritidsliv

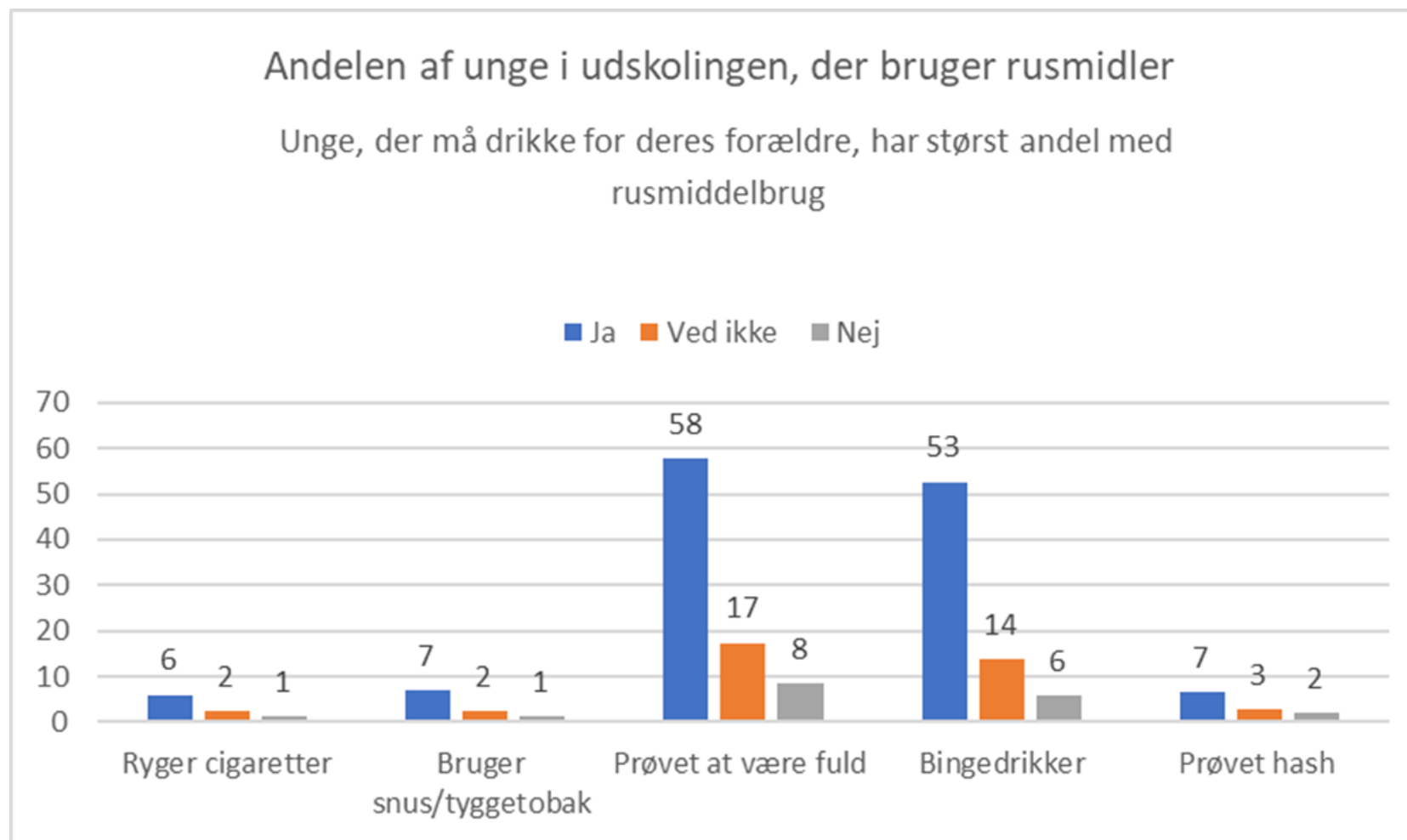
- Deltagelse i organiserede og voksensuperviserede aktiviteter
- Voksne, der er uddannede
- Rollemodeller

Sports and substance use (ages 14-15), year 2018

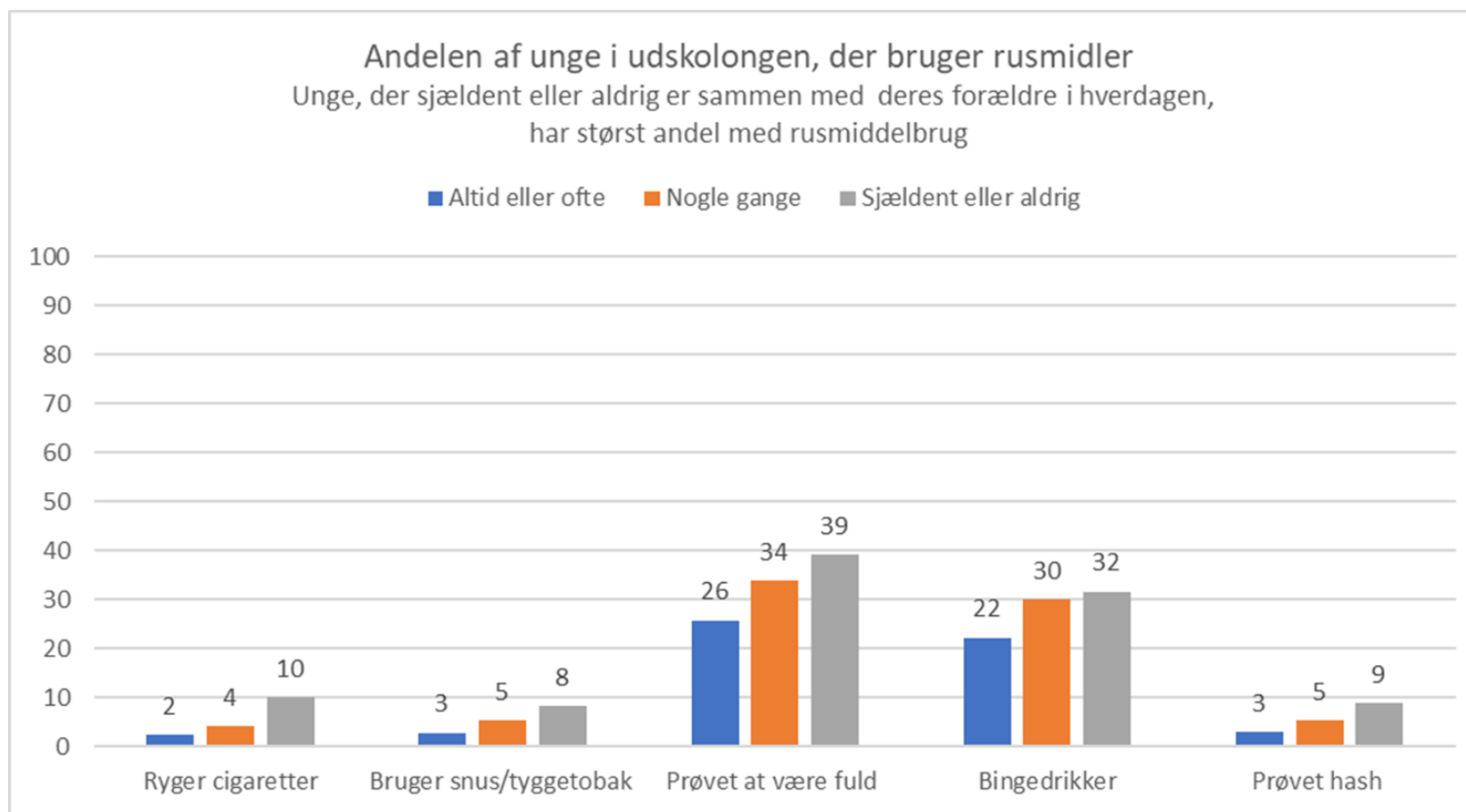
Aftaler med forældre

OBS – er ikke repræsentativt for danske unge. Data er fra de klasser i de 5 pilotkommuner, som har deltaget i undersøgelsen.

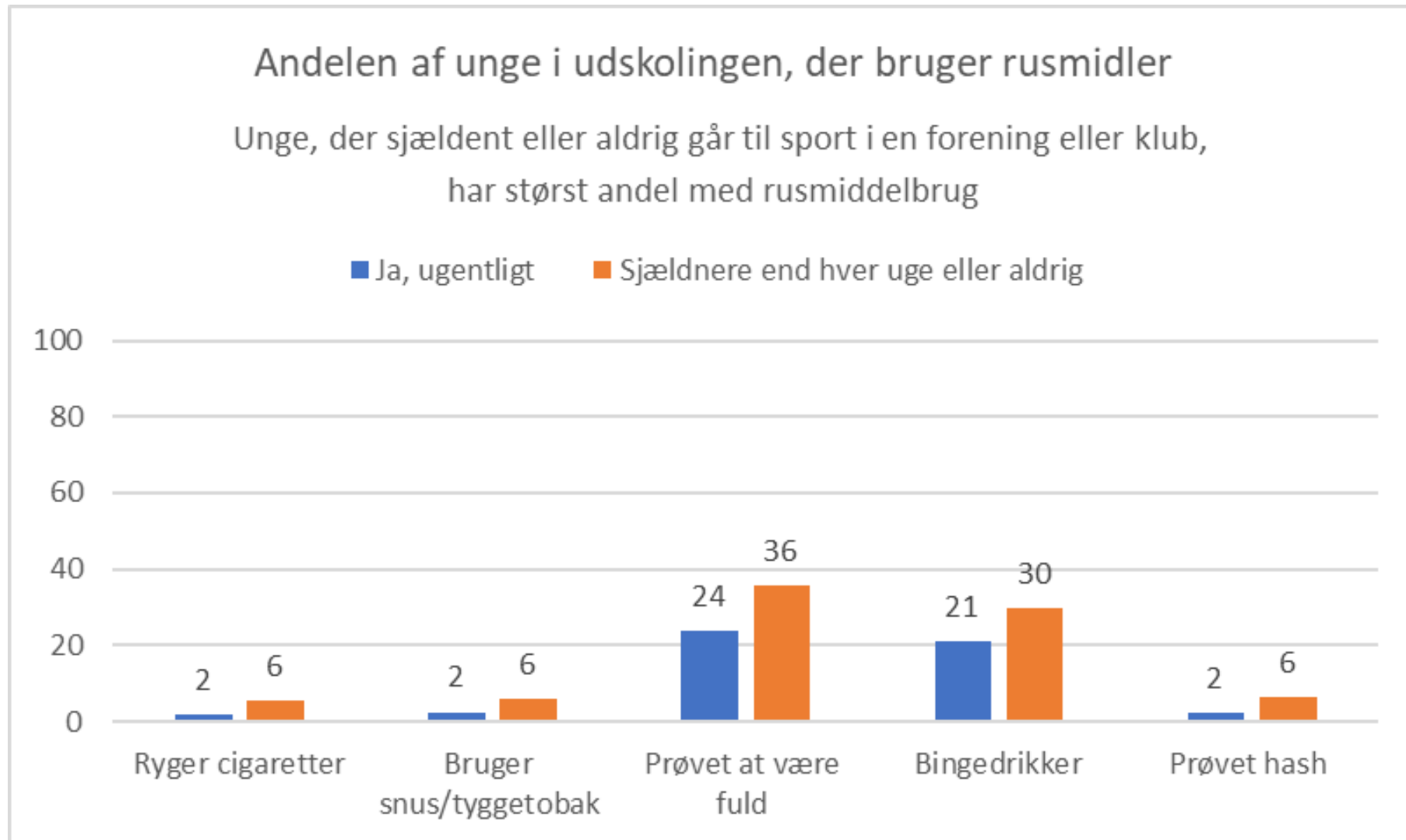

Tid sammen med forældre

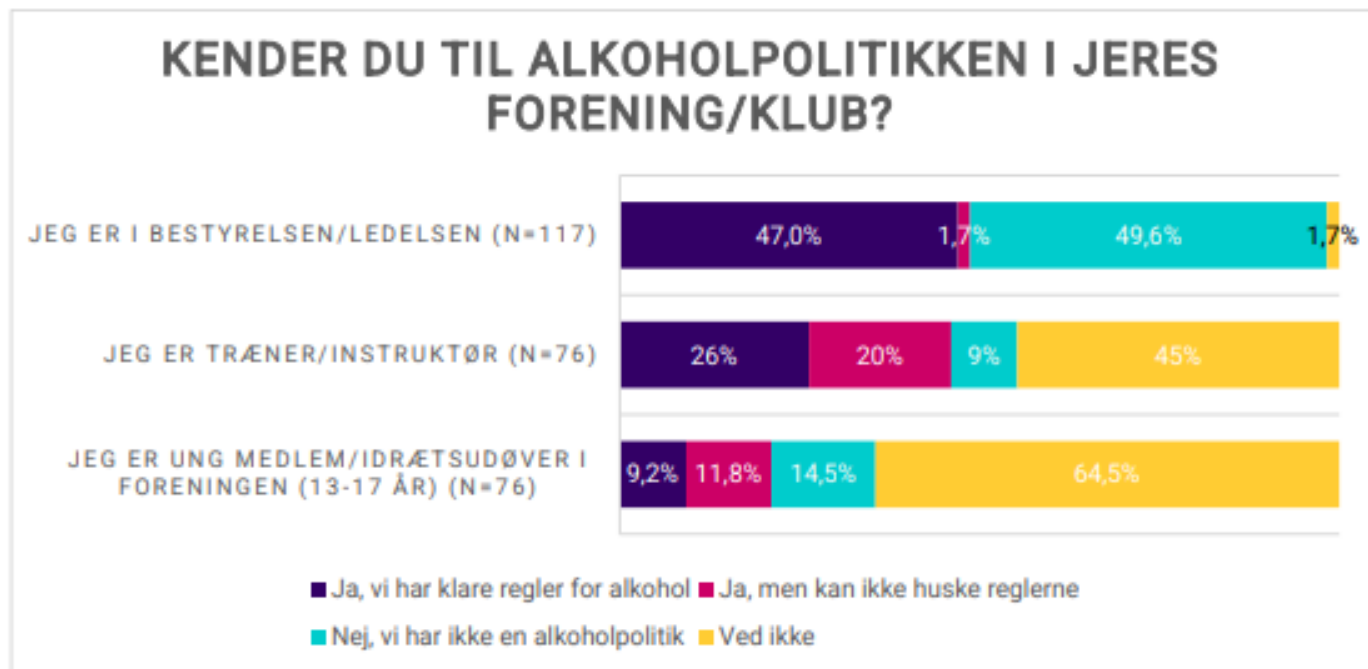

OBS – er ikke repræsentativt for danske unge. Data er fra de klasser i de 5 pilotkommuner, som har deltaget i undersøgelsen.

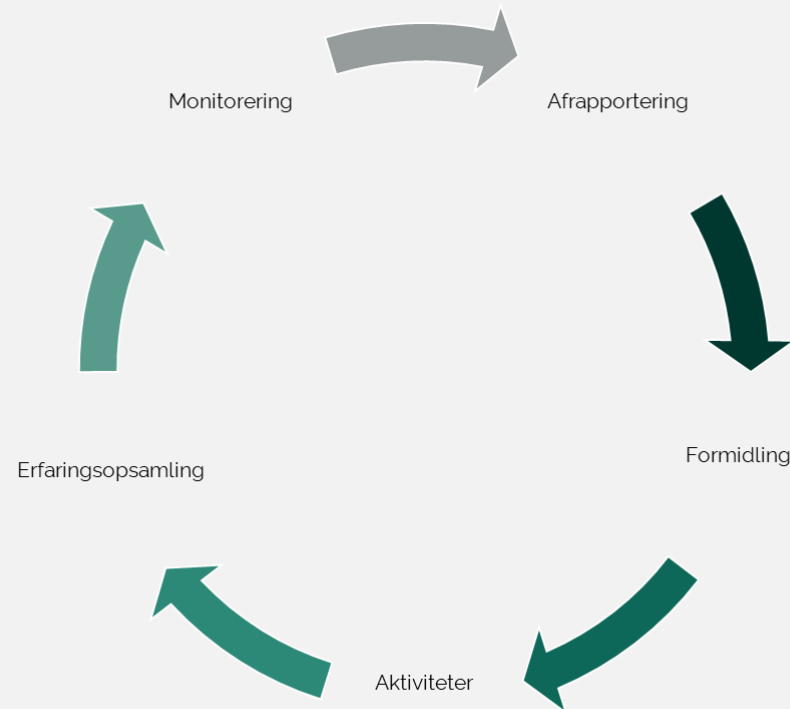
Deltagelse i sport

Foreningslivet som beskyttende faktor

Datadreven indsats

Ungelivet i Odder kommune

Udvalgte resultater fra Ungeprofilundersøgelsen 2021

SUNDHEDSTRYKSELSEN TrykFonden Odder Skovbo Gentofte Søro Ålborg

Forældre

- Tid sammen, interesse og støtte

7 kl. 8 kl.
Data fra landsplan

Ofte sammen med hverdagen
Ofte sammen med weekenden
Kan lide at være forældre
Mine forældre er dem
Mine forældre viser sig
Mine forældre viser sig

Vener

- Sociale ov

7 kl. 8 kl.
Data fra landsplan

Så mange unge daglige rygere b
Så mange unge daglige brugere
Så mange unge jævnaldrende i
Så mange unge jævnaldrende i
Så mange unge jævnaldrende i

Fritidsliv

7 kl. 8 kl. 9 kl. Unge
Data fra landsplan

	Grundskole			10. kl. & STX
	7 kl.	8 kl.	9 kl.	Unge
Går ugentligt til sport i en forening eller klub (fx fodbold, håndbold, svømning eller ridning)	70%	62%	44%	37%
Dyrker ugentlig fitness/styrketræning i et fitnesscenter	26%	42%	41%	42%
Dyrker ugentligt motion eller sport uden for en forening eller fitnesscenter	57%	54%	55%	38%
Går ugentligt til teater, musik, spejder, rollespil, skak eller lign. i en forening, kulturhus eller bibliotek	13%	14%	13%	13%
Går ugentligt i ungdomsklub	43%	12%	9%	4%
Deltager ugentligt i aktiviteter/undervisning i Ungdomsskolen	27%	13%	9,3%	5,8%
Har et fritidsjob hver måned eller mere	30%	40%	60%	70%
Deltager i ønskede fritidsinteresser	69%	72%	67%	59%

Fysisk Aktivitet

Bevæger sig hver dag/næsten hver dag, så de bliver forpustet **X%**

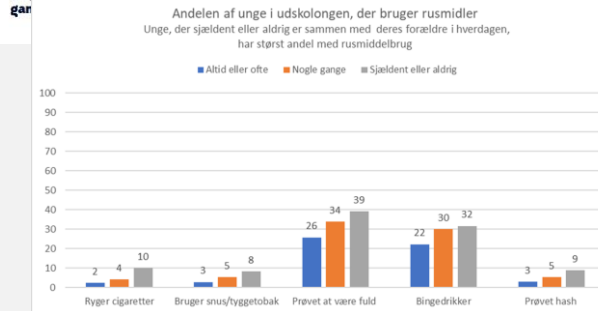
Går til sport i en forening eller klub en gang/flere gange om ugen **X%**

Dyrker motion eller sport uden for en forening eller fitnesscenter en gang/flere gange om ugen **X%**

Mener det er vigtigt at være sammen med venner, når de går til en aktivitet i fritiden **X%**

Fysisk aktivitet er med til at forbedre ens trivsel og kan styrke relationer og fællesskaber.

Tekst skrives her...

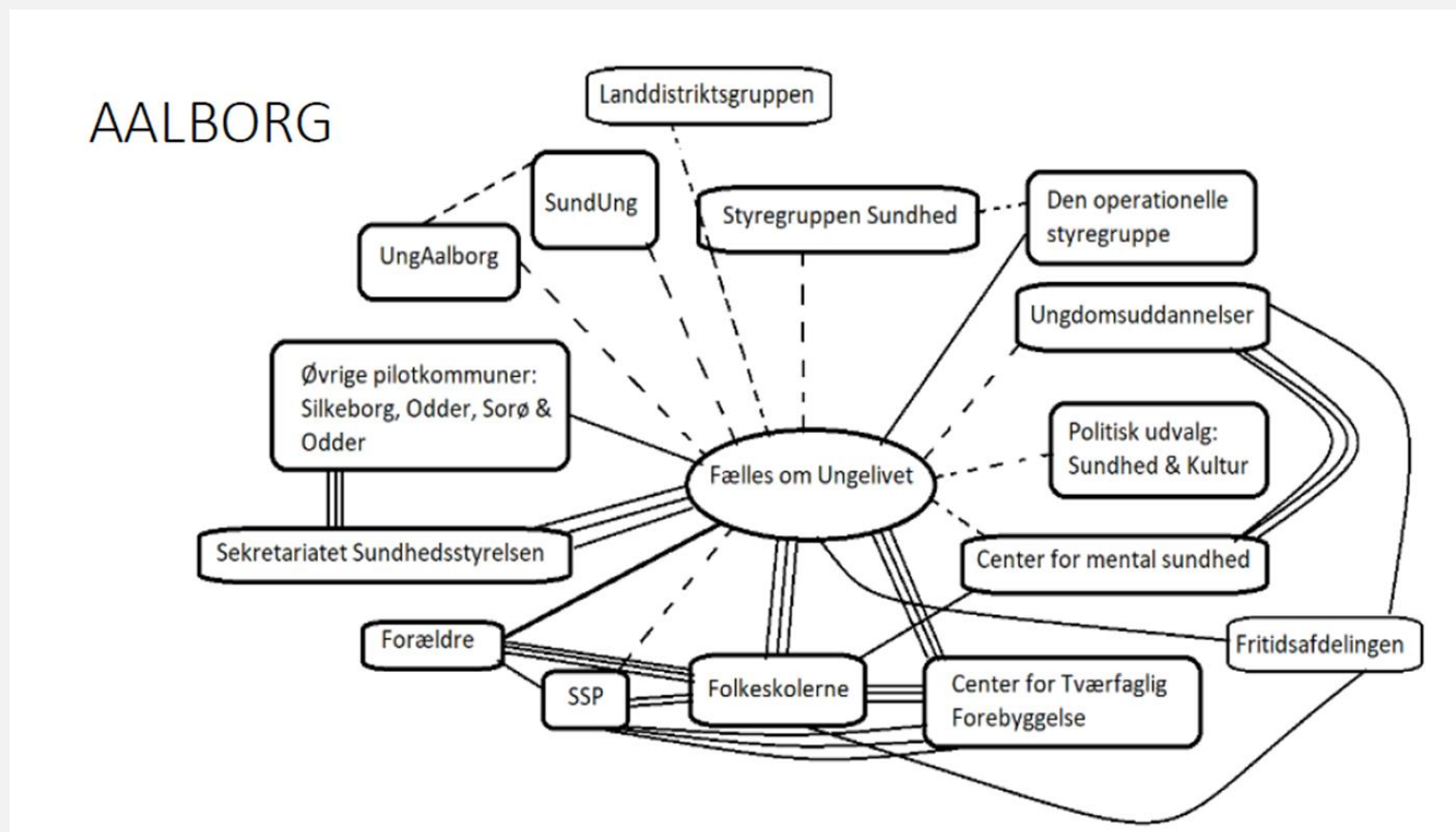
Ansvarer ligger hos de voksne

- Involvering og aktivering af forældre og fritidsmiljøer
- Klare rammer for de unge
- Understøtte forældresamarbejde og forældre-til forældre-indsatser

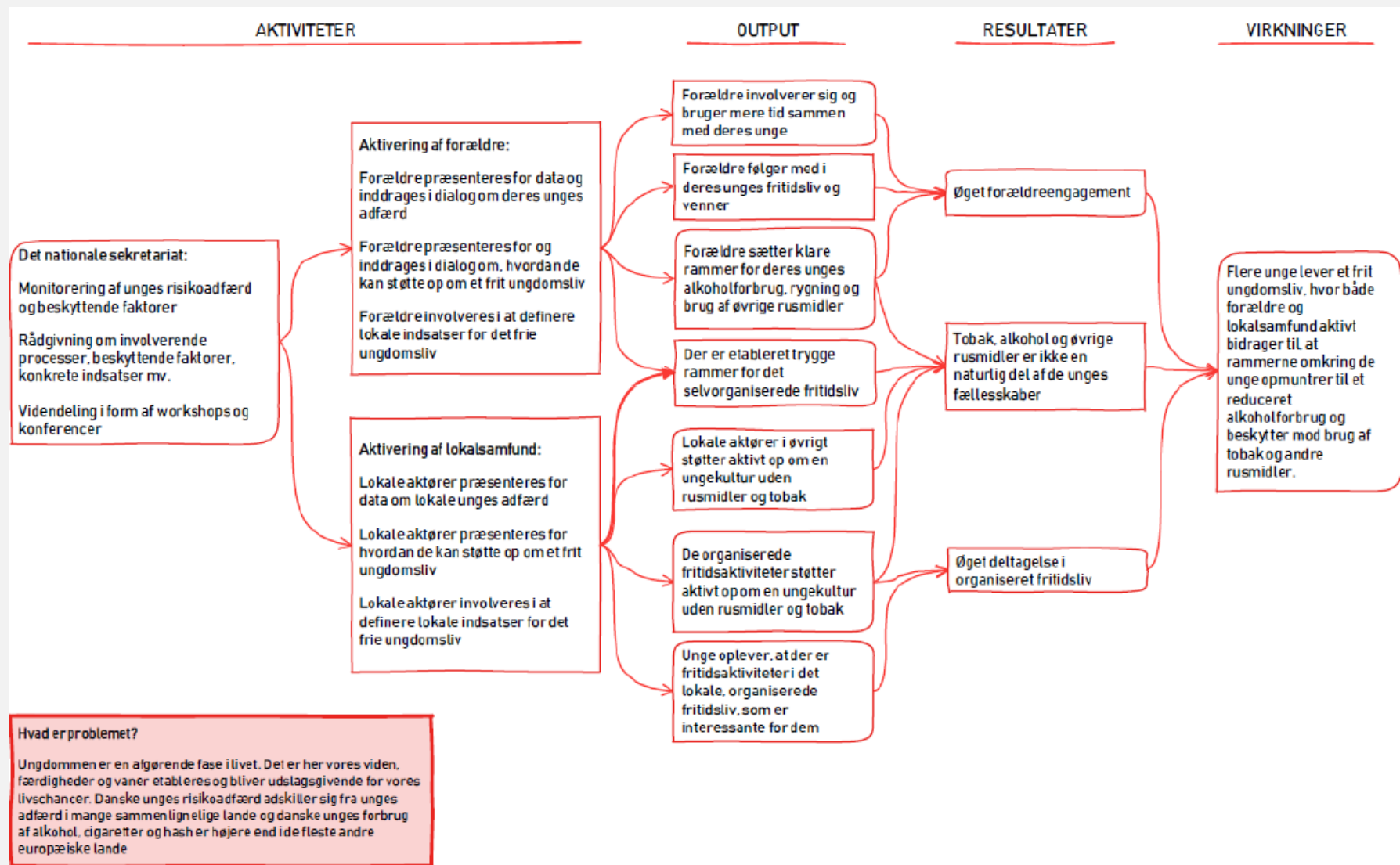

Lokal formidling og lokale aktiviteter

- Formidling af lokale data til relevante parter – forældre, foreningsliv, unge og andre med relevans for indsatsen lokalt.
- Iværksættelse af lokale aktiviteter, der styrker og aktiverer de beskyttende miljøer, der er omkring unges liv.

Forandringsteori

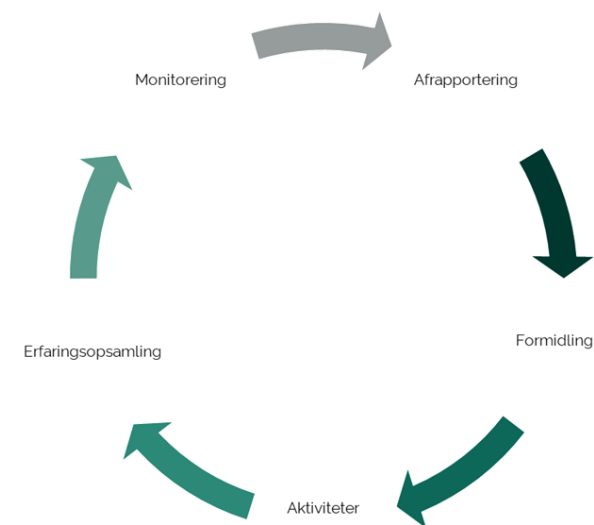
Evaluering og konceptudvikling - i samarbejde med Steno Diabetes Center

Formativ evaluering og erfaringsopsamling:

Bidrage til arbejdet med løbende at udvikle, afprøve og forbedre Fælles om Ungelivet samt understøtte udviklingen af modelkoncept for programfasen.

Erfaringsopsamling sker via:

- Pilotkommunernes udfyldelse af aktivitetskemaer + interview og analyse af indsamlet data
- Lokal drøftelse af kapacitetsopbygning samt udfyldelse af dialogredskab + interview og analyse af indsamlet data
- Sekretariatets udfyldelse af logbog

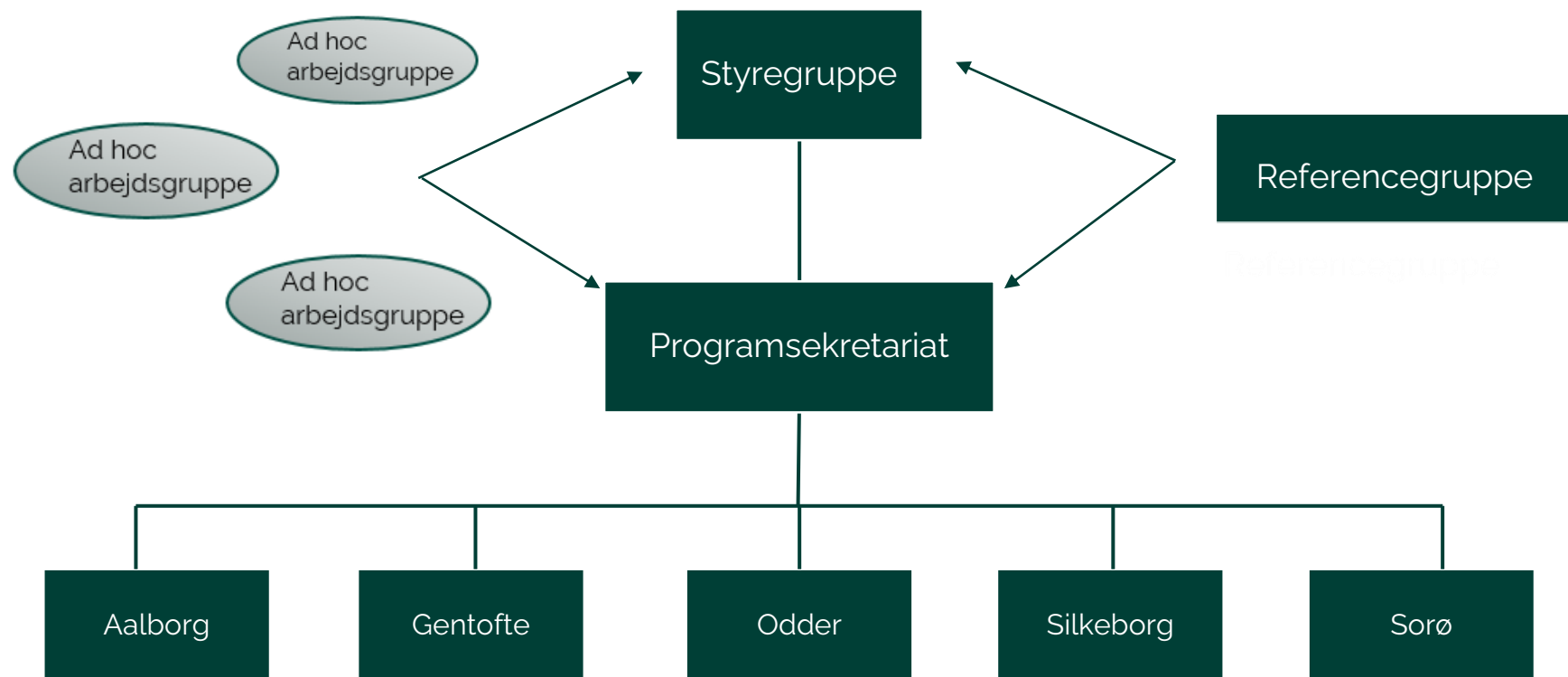
TeenageForældre.dk

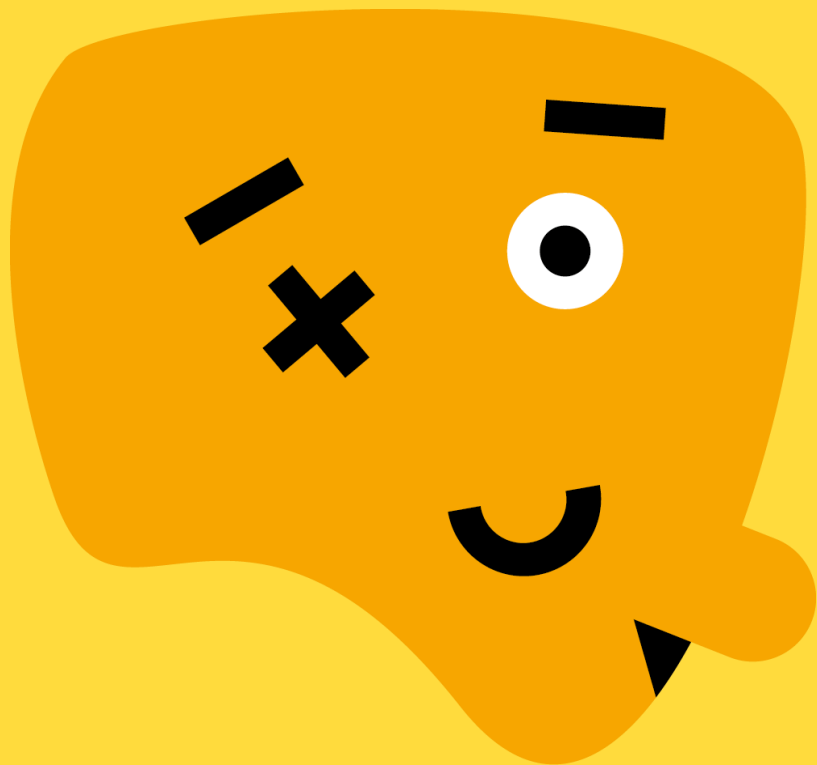
-Få gode råd til livet med en teenager

Organisering

Programsekretariatet er ansvarlig for at understøtte pilotkommunerne i deres arbejde med at udvikle de modeller, der tilsammen skal blive til det samlede koncept for Fælles om ungelivet.

Læs mere her:

<http://sst.dk/da/faellesomungelivet>

Følg projektet på LinkedIn:

Fælles om ungelivet

Kontakt:

Maria Koch Aabel, programleder

E-mail: mwk@sst.dk

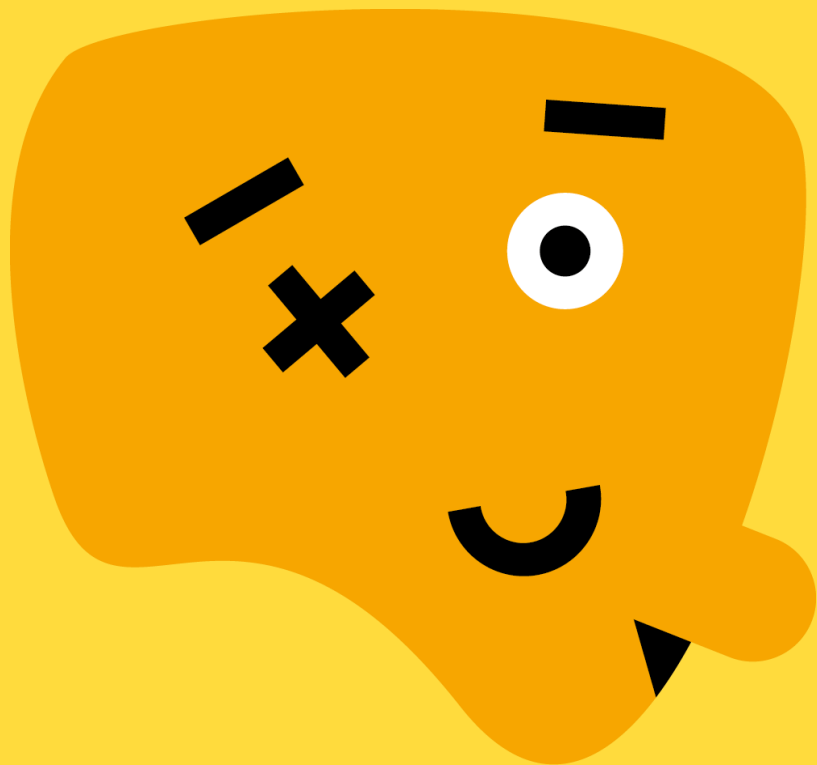
Tlf. 72 22 86 66

**Erfaringsudveksling mellem deltagere -
Hvordan arbejder I med
rusmiddelforebyggelsen i egen kommune?**

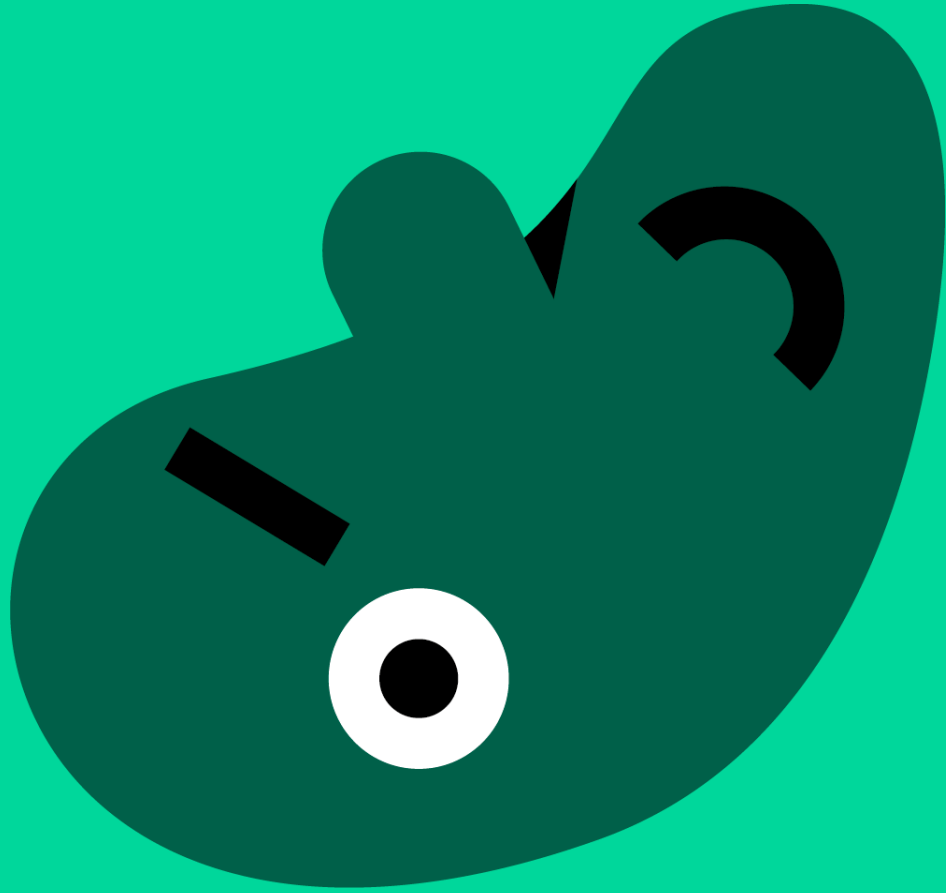
*Faciliteret af Eva M. Burchard, Center for
forebyggelse i praksis, KL*

Borddrøftelser:

Hvordan arbejder I med rusmiddelforebyggelsen i din kommune?

1. Hvordan arbejder vi med rusmiddelforebyggelse i min kommune/projekt- målrettet børn og unge?
2. Hvad er jeg indtil videre blevet inspireret af og nysgerrig på, ift Fælles om ungelivet?
3. Opsamling i plenum

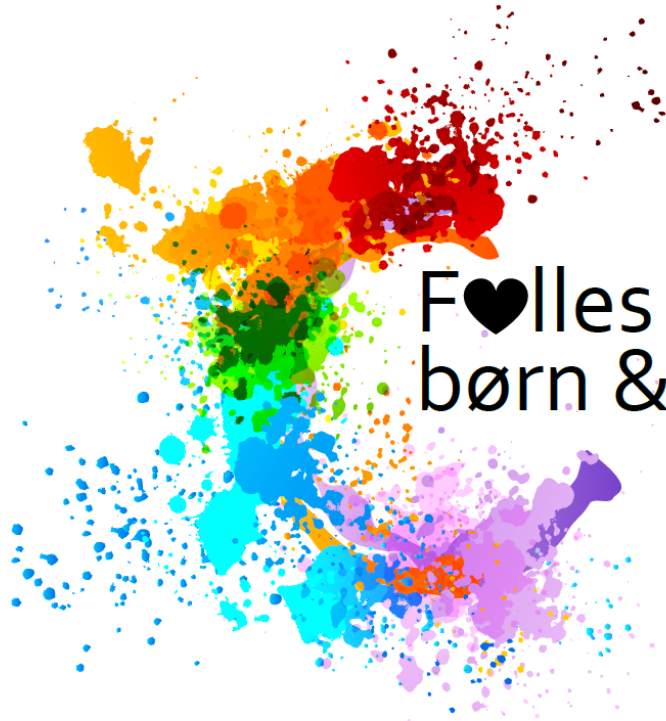

PAUSE

Organisering og forankring af Fælles om ungelivet

v/ Dianna Britt Højgaard , projektleder i Sorø Kommune og Malene Steiniche Kjær, projektleder i Silkeborg Kommune

F♥lles om
børn & unge

Det gode, sjove og trygge ungeliv
i Balle, Kjellerup, Fårvang, Gjern,
Sorring, Gødvad, Grauballe
& på Silkeborg Gymnasium

Silkeborg Kommune

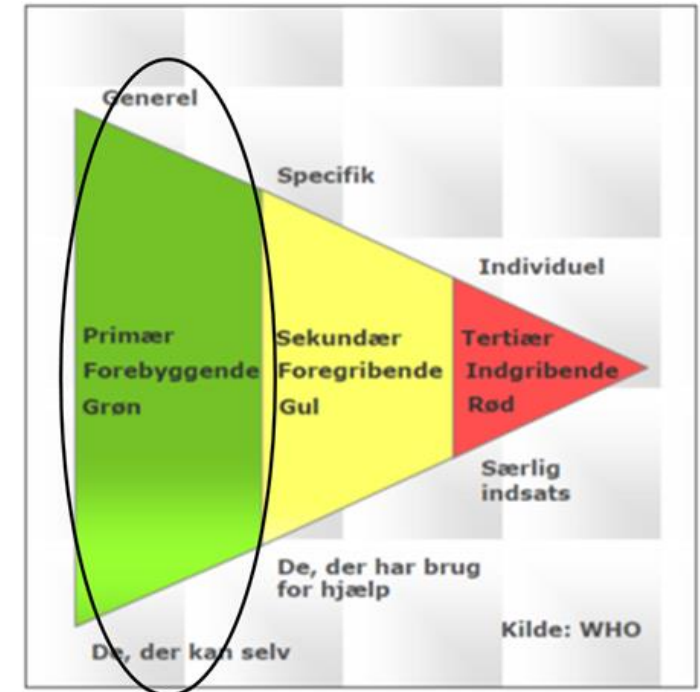
- Knap 100.000 indbygger
- 29 lokalsamfund

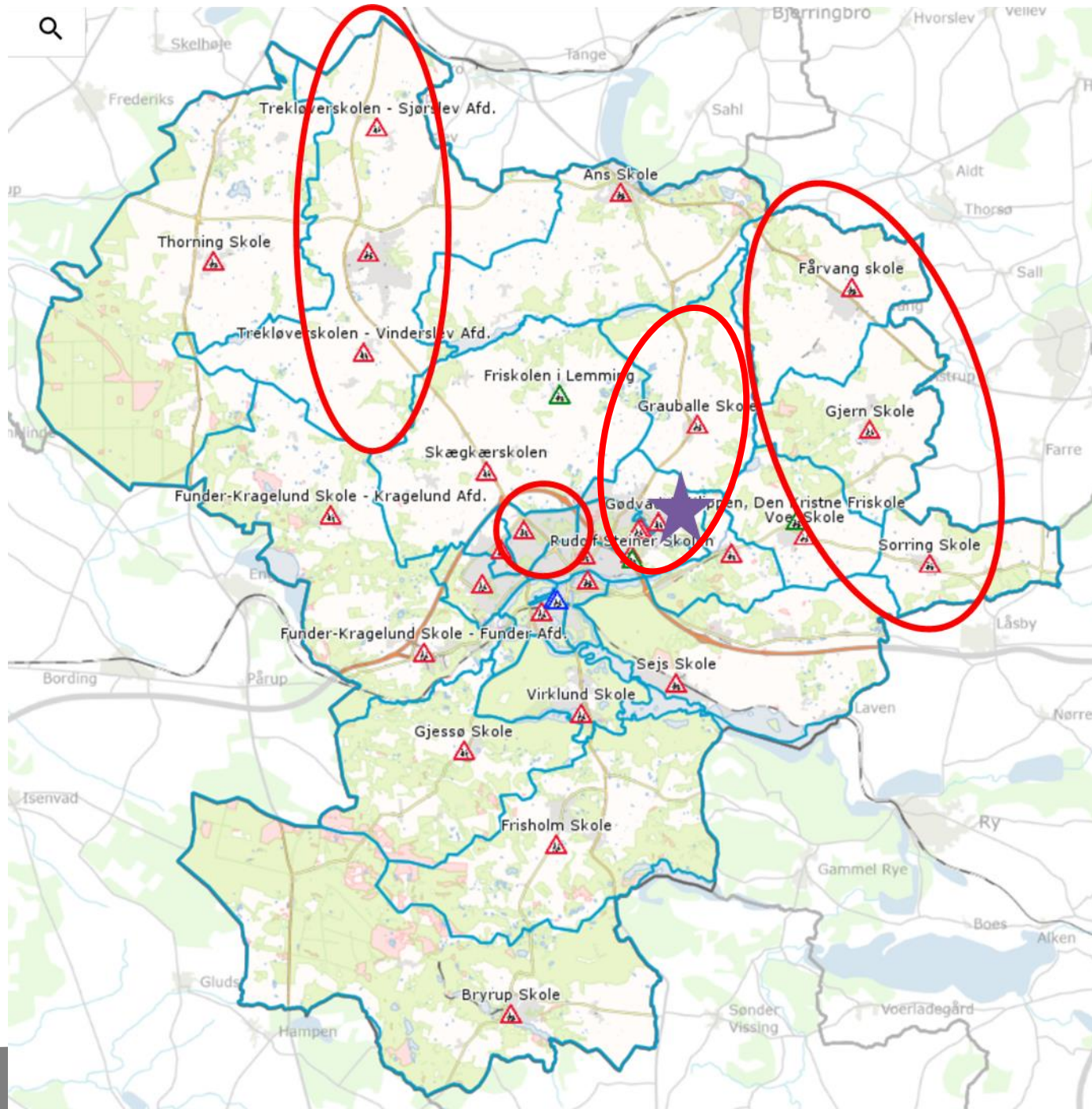
- 24 skoledistrikter - 16 skoler med
udskolingselever
- 5 privatskoler
- College360 (EUX, EUD, HHX og HTX)
- Silkeborg Gymnasium
- Th. Langs HF og VUC
- Sosu-skole
- 10. klasse (Ungdomsskolen)

Silkeborg Kommunes ståsted:

- Primær forebyggelse
- Lokalsamfundsbaseerede prøvehandlinger
- Nyt at bruge BørneUngeLiv
- Skolen er 'the hub', lokalsamfundet er arenaen for indsatsen
- Indsats fra 5. årgang
- Stærk fokus på beskyttende faktorer – forældre, fritid og fællesskaber
- Sneboldsmetoden – kulturændring starter i det små og tager tid

Hvad vil vi med Fælles om børn & unge i Silkeborg Kommune?

Vi vil arbejde for, at forældre samt frivillige, private og kommunale aktører i lokalsamfundet giver større børn og unge (5.-9. kl.) de bedste betingelser for et liv, der er præget af sunde fællesskaber, tydelige voksne og mindre risikoadfærd.

(Reduceret alkoholforbrug og at undgå brug af tobak og andre rusmidler).

Organisering

Politisk forankret på tværs af

- Sundheds- og Nærhedsudvalg
- Kultur-, Fritids-, Outdoor- og idrætsudvalg
- Dagtilbuds-, Skole- og Familieudvalg

Styregruppe:

- Sektionsleder Skoleafdeling (Projektejer)
- Sektionsleder Sundheds- og Omsorgsafdeling
- Sektionsleder Kultur- og Borgerserviceafdeling
- 4 pædagogiske ledere på de deltagende skoler
- Leder af Silkeborg Kommunes Ungdomsskole
- Rep. fra idrætsrådet i Silkeborg Kommune

Projektgruppe:

- Sundhedskonsulent (3 dg.)
- Skolelærer (2 dg.)

AKTIVITETER

Dataindsamling

2-3 udskolingsskoler 7.-9. kl. (Evt. 5. & 6. kl.) plus 1 ungdomsuddannelse

Formidlingsaktiviteter

- Forældre: Lokalt forældreforum, skolebestyrelse, forældremøder.
- Unge: Ungebyråd, Lokalt ungepanel.
- Lokale aktører: lokalsamfundsforum

Kapacitetsopbygge lokalsamfund:

Etablering af lokalt forældreforum, ungepanel, lokalsamfundsforum

Lokale handlinger, der styrker de beskyttende faktorer og sundhedsfremmende miljøer

Årlige forebyggelsesdage i udskolingen

Kommunikationsindsats om beskyttende faktorer som middel til at minimere risikoadfærd

Kortlægge, synliggøre og udvikle det organiserede fritidsliv lokalt

VIRKNING

Et styrket SSP-arbejde på skolerne, der er baseret på data og i tæt samarbejde med alle voksne omkring børn og unge

En bæredygtig model for dataindsamling på de enkelte skoler

Forældre involverer sig og bruger mere tid sammen med deres børn og unge

Forældre følger med i deres unges fritidsliv og venner

Forældre sætter klare rammer for deres unges alkoholforbrug, rygning og brug af øvrige rusmidler

Unge empowerment og valg vedr. de beskyttende faktorer styrkes

Varierede og lokale fritidstilbud

Der er etableret trygge rammer for det selvorganiserede og organiserede fritidsliv mhp. at minimere risikoadfærd

Lokale aktører støtter op om de beskyttende faktorer og en ungekultur uden rygning og rusmidler og mindre alkohol

LEVERANCER

En ny model for det forebyggende SSP-arbejde

Øget deltagelse, engagement og tydelighed fra forældre

Alkohol, tobak og øvrige rusmidler er ikke en naturlig del af unges fællesskaber – hverken de selvorganiserede eller de organiserede.

Flere unge deltager i organiserede fritidsaktiviteter – både de frivillige og kommunale tilbud

Bæredygtige lokale fora hvor data formidles, så de danner grundlag for lokale handlinger

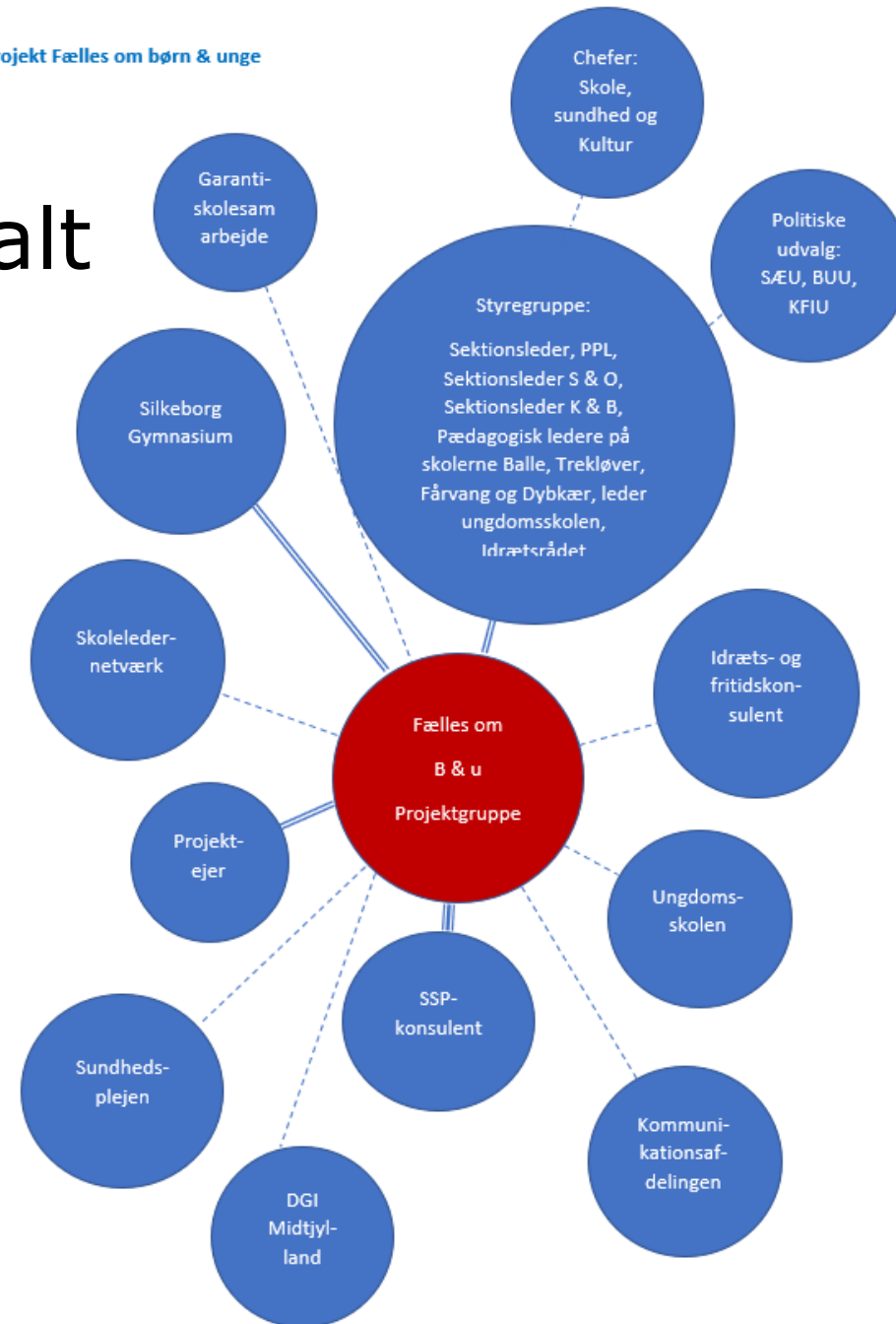
Stærke lokalsamfund, der står sammen om det gode børne- og ungeliv

VIRKNING PÅ LANG SIGT

Flere unge lever et ungeliv, hvor både forældre og aktører i lokalsamfundet arbejder sammen om at styrke unges trivsel, bakke om de beskyttende faktorer og opmuntrer til et reduceret alkoholforbrug og beskytter mod brug af tobak og andre rusmidler

Samarbejds- landskab kommunalt

Projekt Fælles om børn & unge

Samarbejdslandskab lokalt

Kjellerup Lokalområde

'Silkeborg-modellen'

Lokale data

Hvert år svarer elever i 5.-9. klasse på et spørgeskema omhandlende deres hverdagsliv, beskyttende faktorer og risikoadfærd

Efterfølgende bliver disse data omsat til en kort analyse af viden om lokalområdets børn og unge ift. foregående år og ift. data på landsplan

Formidling i lokale fora

Den lokale analyse formidles i lokale fora, så de beskyttende faktorer kan styrkes lokalt.

Forebyggelsesdag: 7.-9. klasse arbejder med, hvordan de selv kan styrke de beskyttende faktorer

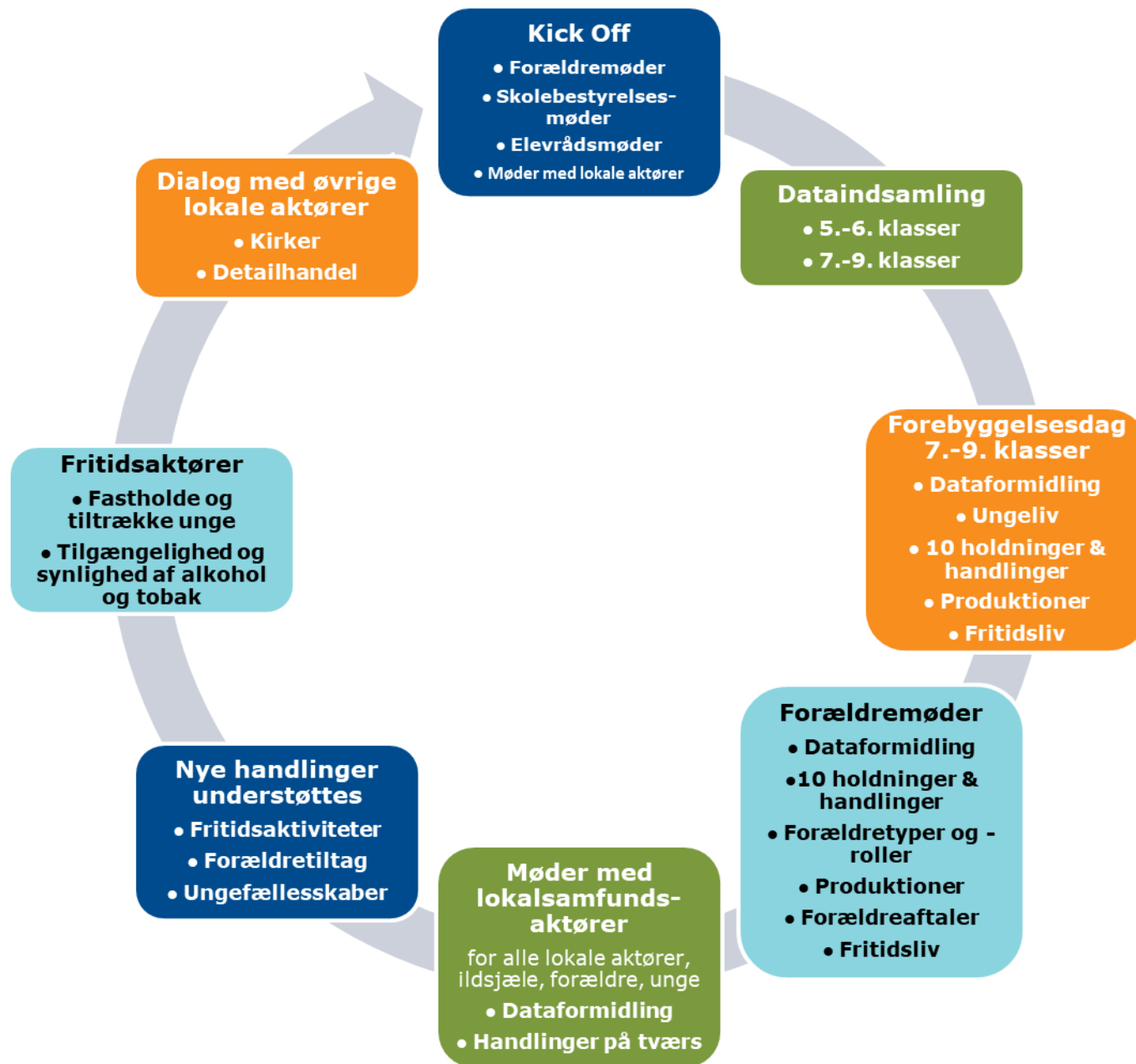
Forældremøder: Analysen formidles til forældremøder på skolen med fokus på fritidsliv, fællesskab og forebyggelse

Lokalsamfundsmøder: Formidling til skole, borgerforeninger, foreningsliv, lokalråd, menighedsråd etc.

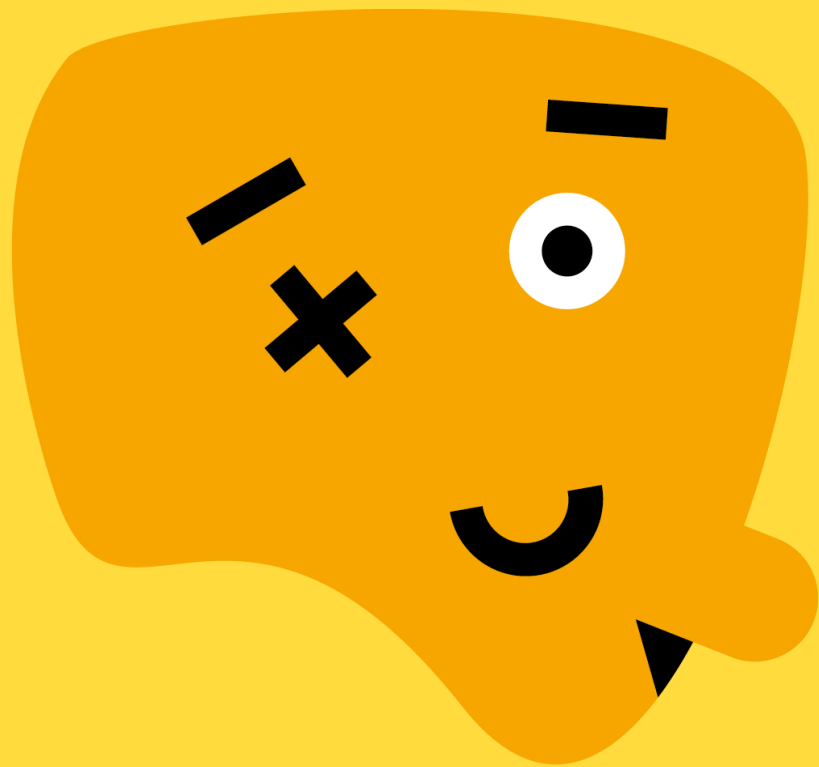
Lokale handlinger

De lokale handlinger, der kan igangsættes afhænger af de lokale data og lokale ressourcer. Det kunne f.eks. være:

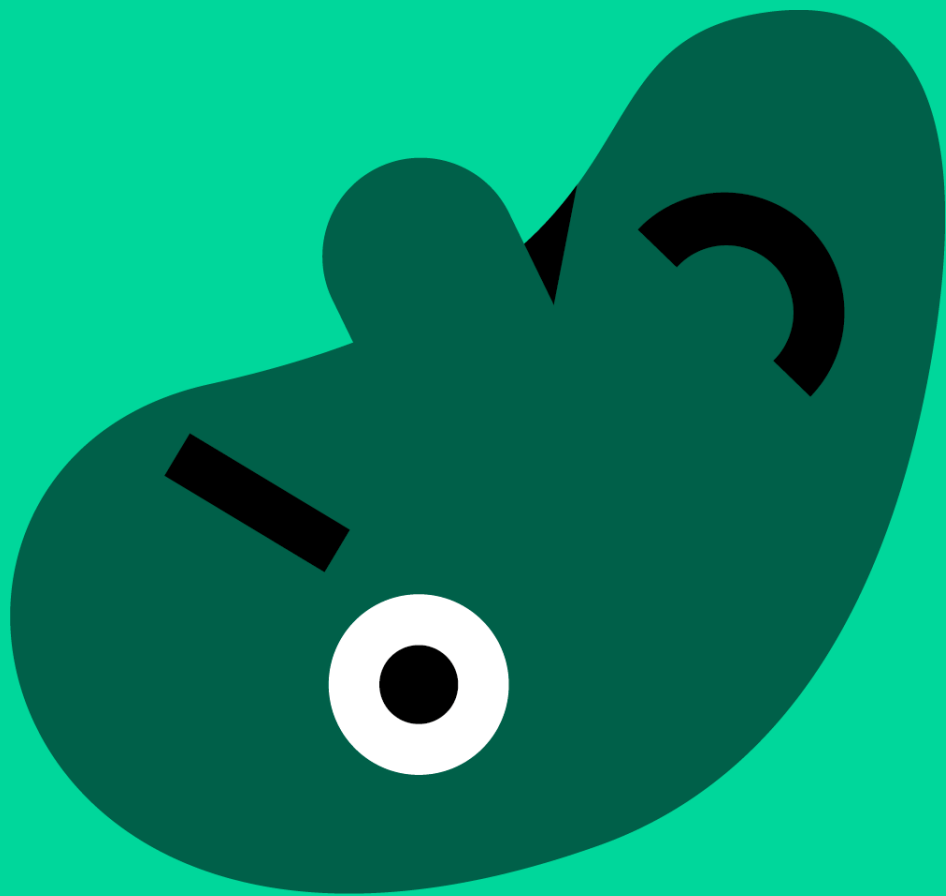
- Forældre og teenagere snakker sammen om de 10 holdninger & handlinge derhjemme
- Idrætsforening går sammen med lokalråd og en forældregruppe om at igangsætte Fed Fredag.
- Forældrene i en klasse laver klare aftaler for, hvor de unge må 'hænge ud' i lokalområdet, og opfordrer voksne til at gå ture i området

Spørgsmål

**Frokost og netværk til
klokken 12:50**

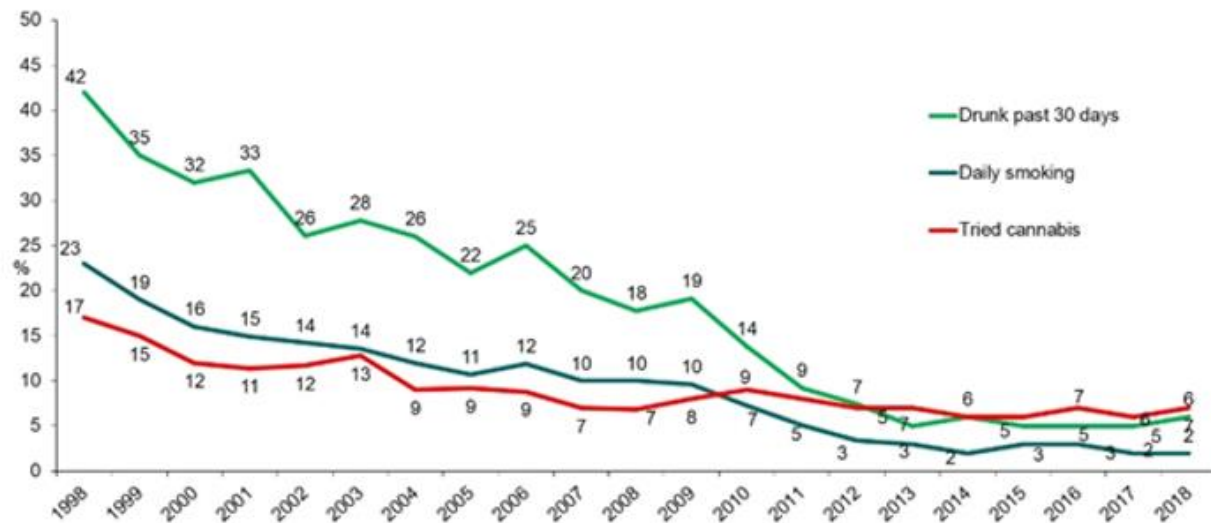
Datadrevet indsats i Fælles om ungelivet

*v/ Maria Koch Abel, programleder,
Sundhedsstyrelsen, Dianna Britt Højgaard ,
projektleder i Sorø Kommune og Malene Steiniche
Kjær, projektleder i Silkeborg Kommune*

Datadrevne indsatser

Positive development over 20 years (10th grade students)

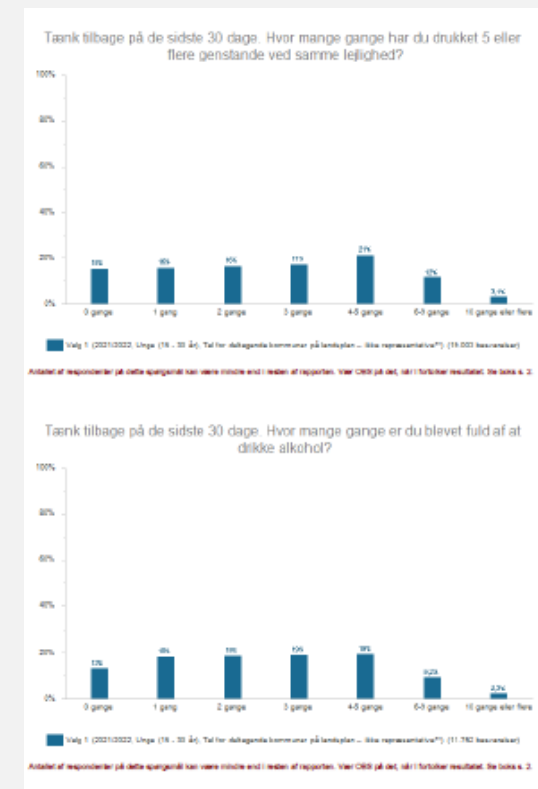
Substance use in Iceland 1997-2018

- Data kan skabe dialog om udfordringer, målsætninger og løsninger
- Der bør følges op på indsatser, dvs. effekt af indsats bør undersøges
- Data kan formidle status og udvikling
- Der er gode erfaringer i Island med at bruge data i dialogen mellem kommune, forældre, fritidslivsaktører, civilsamfund, skole og børn/unge

Kommunalt ejerskab til data og kendte data

- ✓ Kommunen skal selv indsamle lokale data for at følge op på lokale indsatser i forhold til lokale målsætninger
- ✓ Fælles spørgsmål, dataindsamlingsstidspunkt mv skaber grundlag for at sammenligne med andre (FOU)
- ✓ 86 kommuner indsamler allerede data via BørnUngeLiv-platformen, så praksis er kendt for mange
- ✓ Eksisterende spørgeramme for udskoling (7.-9. kl.) og 15-30 årige (ungdomsuddannelser)
- ✓ Suppleret med spørgsmål om beskyttende faktorer

Ungelivet i xx kommune - xx skole

Forældre

- Tid sammen, interesse og støtte

7 kl. ● Hele komm. / landsplan ●

Trivsel og mental sundhed

- Hvordan har jeg det?

Ofte sammen hverdagen ● 7 kl. ● ● Hele komm. / landsplan ●

Ofte sammen weekenden ● 7 kl. ● ● Hele komm. / landsplan ●

Kan lide at være forældre ● Har det godt ● 7 kl. ● ● Hele komm. / landsplan ●

Mine forældre ● Har det godt ● 7 kl. ● ● Hele komm. / landsplan ●

Mine forældre skolegang ● Har det godt ● 7 kl. ● ● Hele komm. / landsplan ●

Venner

- Sociale normer

7 kl. ● 8 ● Hele komm. / landsplan ●

Organiseret fritidsliv

7 kl. ● 8 ● Hele komm. / landsplan ●

Rusmidler

- Alkohol, cigaretter og snus

7 kl. ● 8 kl. ● 9 kl. ● 15-30 år ● Hele kommunen / landsplan ●

Rusmidler

- Alkohol, cigaretter og snus

7 kl. ● 8 kl. ● 9 kl. ● 15-30 år ● Hele kommunen / landsplan ●

4. februar 2022

#Skolenavn

Ungeprofilen 2021/22

Alkohol

Har ikke drukket alkohol inden for de sidste 3 måneder | 7% xx 2021/22

Har 3 gange eller oftere de sidste 30 dage drukket 5 genstande eller flere ved samme lejlighed | 18% xx 2021/22

Oplevelser med at drikke for meget

Har haft sex som de fortæder bagefter | X% Er kommet alvorligt til skade | X% Er blevet sammen med én eller flere af sine venner | X% Har haft ubeskyttet sex | X%

Alkohol kan skade unges hjerne, som er under udvikling frem til 25-års alderen. Alkohol nedsætter hukommelse og indlæringssevne.

Tekst skrives her...

	Folkeskoleelever				Unge
	7. kl.	8. kl.	9. kl.	15-30 år	
Har aldrig drukket en hel genstand	%	%	%	%	
Har ikke drukket over 4 genstande ved samme lejlighed de sidste 30 dage (blandt alle unge)	%	%	%	%	
Vil gerne drikke mindre end de gør (blandt de der drikker alkohol)	%	%	%	%	
Ryger ikke, og har aldrig prøvet det	%	%	%	%	
Ryger ikke i skoletiden (blandt de der ryger)	%	%	%	%	
Ryger ikke e-cigaretter	%	%	%	%	
Bruger ikke snus eller tyggetobak	%	%	%	%	

Nøgletalsrapport og præsentationsrapport med BUL-data

- FOU har udviklet en nøgletalsrapport, som præsenterer data om beskyttende faktorer og rusmiddelbrug
- Københavns kommune har udviklet en PowerPoint-præsentation med grafik
- Begge indarbejdes i BUL-plattformen, så nøgletal beregnes af BUL. Der vil være dokumentation og rådgivning om forbehold/forudsætninger for data (Finansiering søges hos fond)
- BUL-kommuner kan bruge rapporterne med egne data. Det forudsætter, at kommunen har stillet de bagvedliggende spørgsmål til de unge.

SUNDHEDSSTYRELSEN

TrygFonden

Odsherred

Silkeborg

Gentofte

Sorø

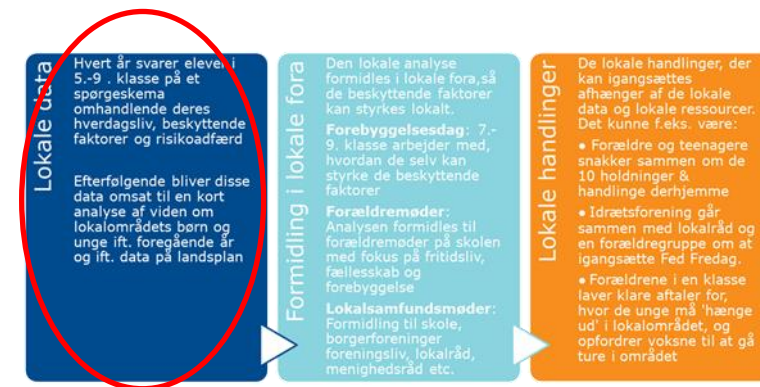
Aalborg

Silkeborg

Vores unge – ikke Danmarks unge, ikke Silkeborgs unge, men Balles unge

- 5 og 6. årgang spørgeskema vi survey x-act, inspireret af BUL (10 skoler)
- 7. -9. årgang, BUL (4 skoler)
- 1. og 2. årgang på Silkeborg Gymnasium, BUL
- Dataindsamling foregår i skoletiden
- Kun 'Fælles om ungeliv'-spørgsmål

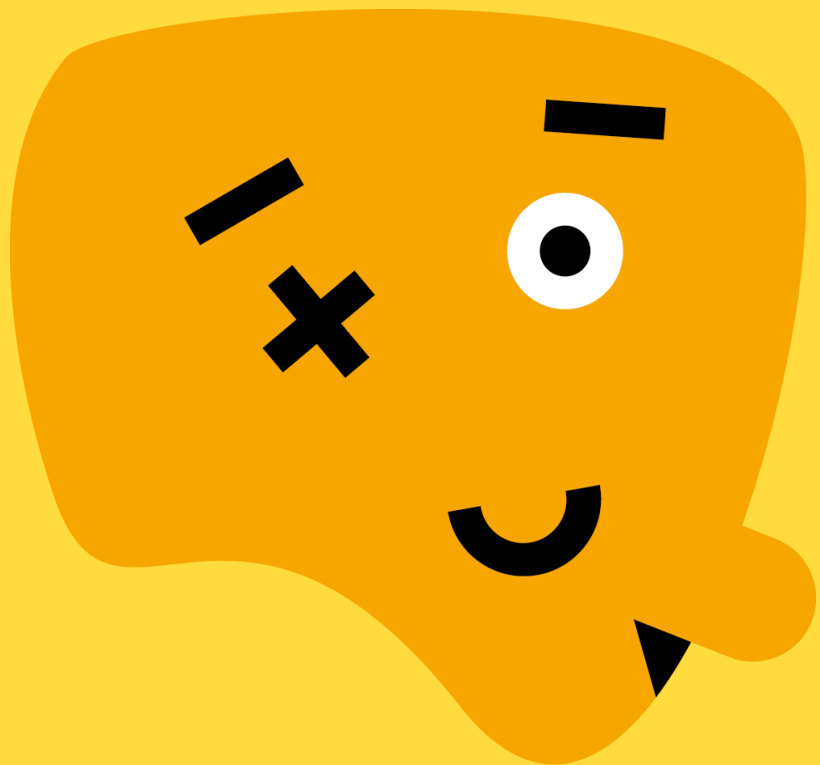

Skolen er 'the hub', men indsatsen er lokalsamfundsbaseret

- Fokus på data, der beskriver beskyttende faktorer udenfor skoletiden
- Vi vælger data til analyse og formidling, som er noget forældre og andre voksne kan handle på derhjemme, med hinanden eller i fritidslivet
- Skolerne får rapporterne med alle data, som de kan bruge, hvis de ønsker det. (Trivselsmålinger og klassetrivsel.dk)

Spørgsmål

Involvering af forældre i Fælles om ungelivet

*v/ Dianna Britt Højgaard , projektleder i Sorø
Kommune og Jacob Willemoes, projektleder i
Silkeborg Kommune*

10 holdninger & handlinger som skelet

10 holdninger og handlinger der kan skabe tryghed både for dig og din teenager

1. Brug tid med din teenager – vær tilgængelig og lav noget sammen, som han/hun godt kan li'
2. Vær nysgerrig, når han/hun går ud ad døren: Hvor går du hen? Hvem skal du være sammen med? Hvad skal I lave?
3. Lav aftaler om hjemmetidspunkt, og hvordan han/hun kommer hjem
4. Sørg for, at din teenager deltager i fritidsaktiviteter
5. Engager dig i din teenagers fritidsaktiviteter – tilbyd dig evt. som frivillig hjælper
6. Ha' god kontakt til din teenagers venner og deres forældre
7. Bak op om og evt. arrangér aktiviteter for og med de unge, hvor alkohol ikke er omdrejningspunktet
8. Ha' en tydelig holdning til alkohol og lav aftaler om debutalder, typer, mængder og hyppighed
9. Snak med din teenager om, at alle tobaksprodukter skaber afhængighed og er skadelige
10. Sørg for, at der er en voksen til stede, når teenagerne fester – både ude og hjemme

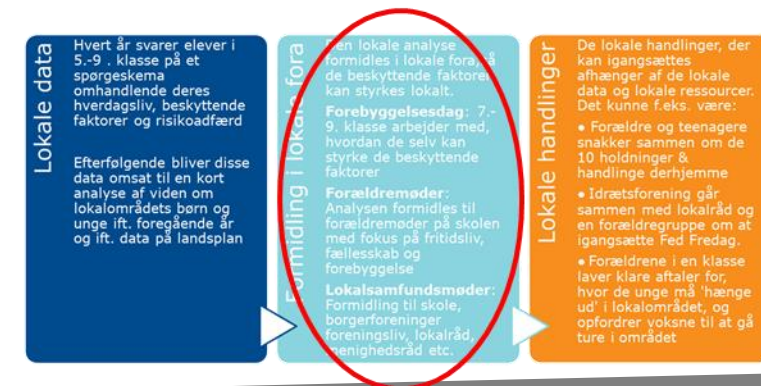
Silkeborg
Kommune

Forebyggelsesdage 7.-9. årgang

- Formidling af data, viden om ungeliv
- Erfaringsudveksling om aftaler med forældre
- Produktioner – de beskyttende faktorer
- Udvikling af fritidsliv
- Fællesskabsdilemmaer om risikoadfærd

Dagen indledes med et virtuelt oplæg, som vises i alle klasserne, hvorefter lærerne gennemfører forebyggelsesdagen i klasserne

10 tips til et bedre forhold med din teenager

Tip 01

Har klare regler om alkohol og røgtilfælde

Tip 02

Vis interesse i din teenagers liv. Men gør det uden at presse på

-fx. Lad spørgsmålene komme fra HVAL, men vær klar til en samtale

Tip 03

Brug tid med din teenager, og lær noget det sammen om livet

Tip 04

Undgå argumenter på jeres og teenagers sociale medier

-fx. Send dem en sms eller en mail

Tip 05

Lad din teenager stå på egne ben, men hjælp hvis de falder

Tip 06

Vis din teenager at du har tid til dem

-fx. Giv dem svar og respekt

Tip 07

For teenagere i din teenagers klasse, skal du gøre dem til i noget de ikke vil

Tip 08

Vis du er der for din teenager

-fx. Sæt dig ned og snak med dem om deres liv

Tip 09

Undgå konfrontationer og konflikter

Tip 10

Lad din teenager lære af deres handlinger

-fx. Sæt eksempler med dine egne handlinger

De 10 venskabs-bud

1. Spørg ind til dine venner.
2. Pas på hinanden, når der ikke er forældre til stede.
3. Lad være med at gejle hinanden op, til ting der ikke er sikkert.
4. Hold ikke folk fra uden for fællesskabet.
5. Overskrid ikke andres grænser.
6. Pres ikke andre til at drikke, hvis de ikke har lyst.
7. Tag ud og oplev noget, som fx tage i biografen eller til en anden by med dine venner.
8. Accepter andres forskelligheder.
10. Stop når der bliver sagt stop!

Forældre har et ansvar

Vi har brug for jer, mere end vi viser

Interesser jer for vores fritid

Vær med, mens du kan

Formidling til forældre

- 5. årgang – film på Aula og udlevering af de '7 holdninger & handlinger' igennem eleverne
- 6. årgang. Dataformidling og de '7 holdninger og handlinger' ifm. eksisterende forældremøder.

Formidling til forældre

- Forældremøde for 7. og 8. årgang samme aften
 - Dataformidling, viden om ungeliv og forældreroller
 - De unges produktioner fra forebyggelsesdagen
 - Engagement i de unges fritidsliv
 - 7. årgang – drøftelse af det gode, sjove og trygge ungeliv, evt. forældreaftaler
 - 8. årgang – opfølgning på sidste års drøftelser og aftaler

Lærerne står for forældremødet

- Forældre til 9. årgang i forbindelse med et eksisterende forældremøde
 - Dataformidling
 - Fokus på ungelivet efter grundskolen

Ø Børn Døssing-Hørmanns knallerværksted var en succes. FOTO: PERRET

Forældre støtter UngeZonen som frivillige

Frivillige forældre oplever, at de unge er begejstrede for UngeZonen

AF SÅBORN NISUS
s@silkeborgi.dk

KJELLERUP-LÆVING Hjørn Døssing-Hørmann i Lævring har i efteråret åbnet sin garage og arbejder med knallerter og andre maskiner og det har brugt hver onsdag på i efteråret, hvor Hjørn Døssing-Hørmann har været inde om værktøjssteder.

Hjørn Døssing-Hørmann, der selv er far til fire- og som er landbrugsmaskinmekaniker - er gået ind som frivillig, fordi han er interesseret over, at der sker lidt for de unge i Kjellerup.

Det er ærgerrigt, at de unge skal ind til Silkeborg, hvis de skal med i en ungdomsaktivitet, så derfor vil jeg gerne støtte op med Jacob W. Knudsens projekt.

Der har været mellem 10 og 12 deltagere om onsdagen i knallerværkstedet.

Britt Martinussen, 45, er mor til en dreng i 8. klasse og en 6. klasse. Hun er gået med i UngeZonen, fordi det er vigtigt for hende, at der spares noget i gear for de unge i Kjellerup.

Der er ungemønstret i Kjellerup Hallen hver tirsdag, men den bliver ikke brugt. Det er i UngeZonen, at de unge gerne vil høre ud. De bygger sig med at lave mad og andre ting. De kommer selv med det,

Ø For Britt Martinussen er det naturligt at være end af UngeZonen. FOTO: ROLF VILHELMSEN

og at der kommer flere foreldre med. De unge har brug for det. Første gang var der 30 unge. Normalt er der cirka 50 unge og det betyder, at der skal et stort forældre til for at få det til at fungere godt. Og ja, det er helt sikkert meningsfuldt arbejde at være der for de unge.

– Jeg håber, at projektet fortsætter i 2022

KJELLERUP 15

UngeZonen - et lokalt tilbud med succes

I UngeZonen i Kjellerup er det forældre, der står bag tilbuddet

Ramt rigtigt
Blandt de unge mennesker, der har købt ind, fortæller de, at det var en rigtig god idé. De unge mennesker har lagt god lyd med succes.

Antallet af unge mennesker, der har tjeget ind, fortæller os, at vi har ramt noget af det rigtige

UNGEZONEN I KJELLERUP
UngeZonen i Kjellerup er et af de mest succesfulde projekter i kommunen. Det er et tilbud til de unge mennesker, der har købt ind, fortæller de, at det var en rigtig god idé. De unge mennesker har lagt god lyd med succes.

Hvad savner du til unge i Kjellerup?

KAJ MATHIASSEN, 15
Jeg savner mere aktiviteter og møder med andre unge.

LIVIA HANSEN, 14
Jeg savner mere aktiviteter og møder med andre unge.

OLAV RASCH ENGLISH, 14
Jeg savner mere aktiviteter og møder med andre unge.

Ø Jacob W. Knudsen, der er en af de unge, der har købt ind, fortæller, at det var en rigtig god idé. FOTO: PERRET

Et trygt ungeliv kræver en hel by

Rådgiver præger ny metode for at sætte unge til at drikke mindre, tobak og andre numre

AF SÅBORN NISUS
s@silkeborgi.dk

Ø De to unge, der har købt ind, fortæller, at det var en rigtig god idé. FOTO: PERRET

Sådan har Fårvangs unge det

Elever udvalges til Fårvangs Skole har været på spøgsmål om deres trivsel

UngeZonen i Fårvang er et af de mest succesfulde projekter i kommunen. Det er et tilbud til de unge mennesker, der har købt ind, fortæller de, at det var en rigtig god idé. De unge mennesker har lagt god lyd med succes.

Ungeprojekt i Kjellerup: Forældres holdning kan skabe mere tryghed

Klare holdninger og handlinger kan skabe tryghed for forældrene og deres teenagere, lyder det fra foliene bag projektet 'Sådan i Kjellerup, der startede sidste år'

Ø De to unge, der har købt ind, fortæller, at det var en rigtig god idé. FOTO: PERRET

KLARERE Hvis det lyder som om, at forældrene har svært ved at sætte grænser til deres teenagere, så er det faktisk en rigtig god idé. Det er faktisk en rigtig god idé. Det er faktisk en rigtig god idé. Det er faktisk en rigtig god idé. Det er faktisk en rigtig god idé.

Anne og Sabine: De voksne må gerne blande sig

Anne Stenbolt Døssing og Simone Thomsen fra Trekanten vil gøre byerne, at de voksne kommer på bønen - også i forhold til alkohol

Ø Anne Stenbolt Døssing og Simone Thomsen vil gøre byerne, at de voksne kommer på bønen - også i forhold til alkohol. FOTO: PERRET

Unge i Balle: Godt med forældre-aftaler

Bare forældre ikke blander sig for meget, lyder det fra et par unge

Ø De to unge, der har købt ind, fortæller, at det var en rigtig god idé. FOTO: PERRET

Fritidstilbud skal få unge til at drikke mindre

Unge i Balle og Kjellerup deltog i nyt forebyggelsesprojekt, der sætter fokus på forældre og deres teenagere

Ø De to unge, der har købt ind, fortæller, at det var en rigtig god idé. FOTO: PERRET

10 BUD TIL TREKANTEN

1. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
2. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
3. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
4. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
5. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
6. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
7. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
8. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
9. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
10. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.

10 BUD TIL TEENAGER-FORÆLDRE

1. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
2. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
3. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
4. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
5. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
6. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
7. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
8. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
9. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.
10. Hvis du er i tvivl om, om du skal gøre det, så gør det.

FÆLLES OM BØRN OG UNGE

Unge og forældre kan gøre meget for hinanden. Det er vigtigt, at de voksne kommer på bønen - også i forhold til alkohol. Det er vigtigt, at de voksne kommer på bønen - også i forhold til alkohol. Det er vigtigt, at de voksne kommer på bønen - også i forhold til alkohol.

DEN ILSANDSKE MODEL

Unge og forældre kan gøre meget for hinanden. Det er vigtigt, at de voksne kommer på bønen - også i forhold til alkohol. Det er vigtigt, at de voksne kommer på bønen - også i forhold til alkohol. Det er vigtigt, at de voksne kommer på bønen - også i forhold til alkohol.

Forældredrevne aktiviteter i samarbejde med fritidsaktører

- Deltagelse i møder med civilsamfundsaktører, f.eks. i bestyrelsesmøder og borgermøder
- Fokus på fritidstilbud til unge – fastholde og tiltrække
- Kobling mellem forældre, fritidsaktører, unge, skolen

Spørgsmål:

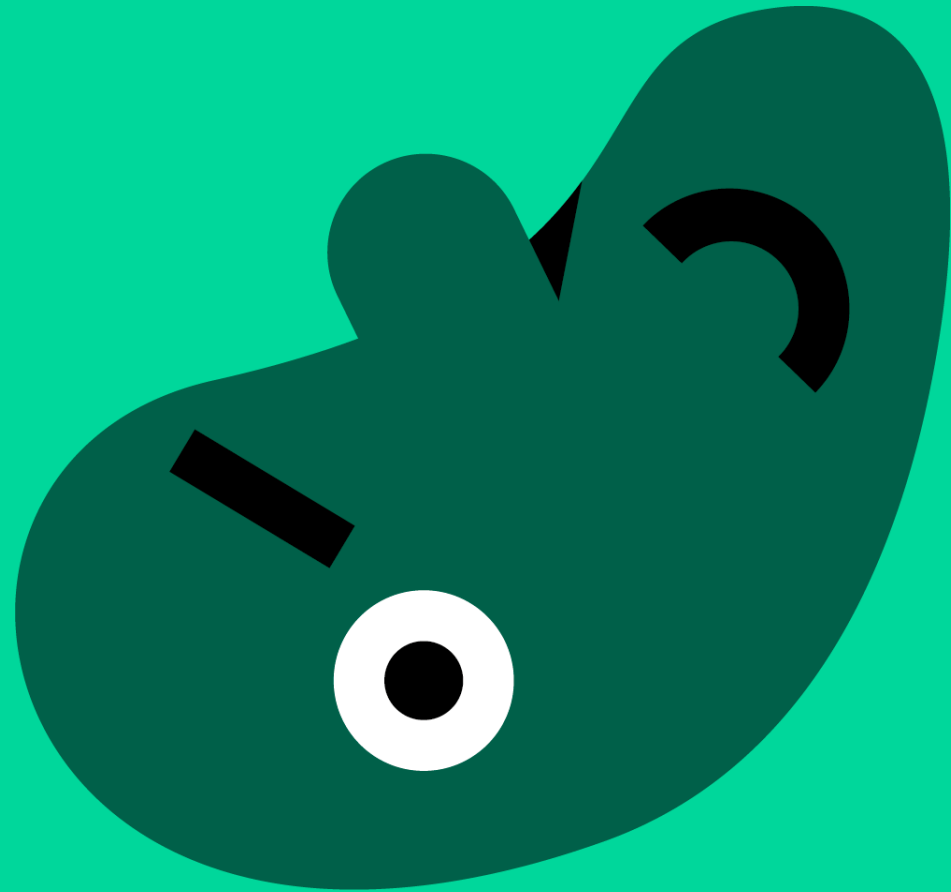
Gruppedrøftelser

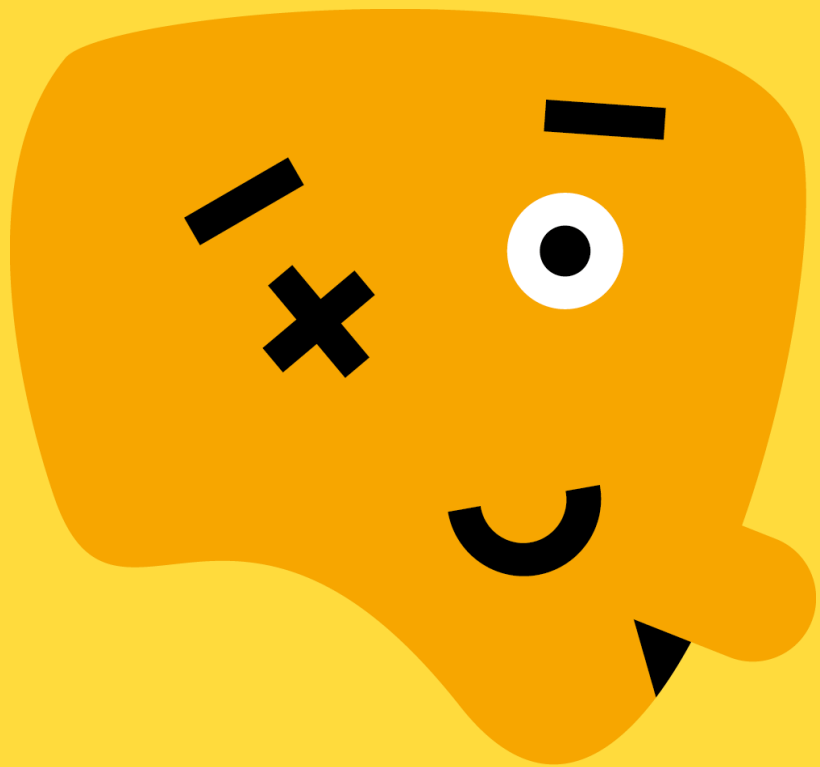
På baggrund af dagens input og fælles drøftelser:

1. Hvad kan jeg tage med mig hjem i dag?
2. Hvad kunne jeg godt tænke mig at arbejde videre med i egen kommune?
3. Hvem skal jeg samarbejde med?
4. Hvad skal der til for at det lykkes?

Vejen videre herfra.....

Hvad kan jeg tage med mig hjem i dag? Vigtigste pointer mv:	Hvad kunne jeg godt tænke mig at arbejde videre med i egen kommune?
Hvem skal jeg samarbejde med?	Hvad skal der til for at det lykkes?

**Tak for i dag og I kan
følge programmet her:**

[Om programmet - Sundhedsstyrelsen](#)

Organisering af indsatsen:

Forældre involvering:

Datadrevet styring:

Vejen videre herfra.....

Hvad kan jeg tage med mig hjem i dag? Vigtigste pointer mv:

Hvad kunne jeg godt tænke mig at arbejde videre med i egen kommune?

Hvem skal jeg samarbejde med?

Hvad skal der til for at det lykkes?

